

Ocena stanu sanitarnego

Powiatu Namysłowskiego za rok 2019

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Namysłowie

lek. med. Bożena Korczowska - Kulakowska

Namysłów luty 2020 r.

Spis treści:

➤ Wstęp-----	3
➤ Ocena stanu sanitarnego obiektów dla których organem założycielskim jest Starosta Namysłowski -----	9
- Oddział Epidemiologii -----	9
- Oddział Higieny Komunalnej-----	13
- Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku-----	14
- Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży-----	15
➤ Ocena stanu sanitarnego obiektów dla których organem kontrolującym jest PPIS w Namysłowie-----	16
- W zakresie epidemiologii-----	16
- W zakresie nadzoru nad jakością wody-----	25
- W zakresie higieny komunalnej-----	27
- W zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku-----	29
- W zakresie higieny pracy w zakładach pracy-----	34
- W zakresie higieny dzieci i młodzieży-----	46
- Promocja zdrowia w powiecie namysłowskim-----	49
- W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego-----	52
- W zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem i obrotu środków zastępczych-----	54
➤ Podsumowanie-----	55

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (tj.Dz.U.2019 poz.59), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami :

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
6. higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych,
7. podejmowanie działań związanych z promocją zdrowia i szerzeniem oświaty zdrowotnej oraz
8. sprawowanie nadzoru nad ograniczeniem zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzi przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie w 2019 roku realizował zadania z „*Planu zasadniczych zamierzeń Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie na 2019 rok*”. Plan został opracowany w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, z uwzględnieniem prowadzonego nadzoru w latach poprzednich oraz obecnej sytuacji epidemiologicznej kraju/powiatu. Istotnym elementem działań PIS są przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie jest włączony do funkcjonowania centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- monitoringu jakości wody do spożycia,
- monitoringu jakości wody na pływalniach,
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF,
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX,
- systemu monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD,
- systemu rejestracji chorób zawodowych,
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń,
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS (e-szczepionka),
- System monitorowania Zagrożeń – SMZ,
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – Epibaza,
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Namysłowie obejmuje swoim działaniem gminy powiatu namysłowskiego: Namysłów, Domaszowice, Świerczów, Pokój oraz Wilków.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego powiatu namysłowskiego w **2019** roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie przeprowadzili łącznie **908** kontroli i wizytacji , w tym **525** kontroli planowanych oraz **51** przeprowadzonych granicznych kontroli sanitarnych żywności, podczas których dokonano **410** ocen partii danego produktu.

W zakresie urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano **207** próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Wykonano **883** oznaczenia fizyczne w zakresie higieny procesu nauczania, w tym pomiary mebli szkolnych, temperatury, obciążenia ucznia tornistrami/plecakami.

W celu wyegzekwowania nałożonych podczas kontroli obowiązków wydano łącznie **239** decyzji administracyjnych (w tym **76** płatniczych). Nałożono **21** mandatów karnych na kwotę **4250,00 pln.**

Oceny stanu sanitarnego powiatu namysłowskiego dokonano na podstawie wyników prowadzonego nadzoru sanitarnego przez pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Namysłowie – dane na dzień 31 grudnia 2019 r. W obiektach, dla których Starosta Namysłowski jest organem założycielskim lub prowadzącym, nadzór sanitarny prowadzony był przez pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Opolu.

Oceniając stan sanitarny powiatu namysłowskiego – na podstawie wykonanych w 2019 roku zadań ustawowych (opisanych w dalszej części opracowania) – można wyciągnąć następujące wnioski:

- w zakresie zagadnień Oddziału Epidemiologii:

- ✓ Program Szczepień Ochronnych (PSO) realizowany jest zgodnie z kalendarzem szczepień, obowiązującym na dany rok. Personel medyczny punktów szczepień jest bardzo zaangażowany w jego realizację. Promuje wśród rodziców celowość i zasadność ich wykonywania. Swoim zaangażowaniem dyscyplinują rodziców w zakresie szczepień, którzy chętnie współpracują z zespołem medycznym;
- ✓ na uwagę zasługuje fakt wykonywania w dużej ilości dodatkowych szczepień odpłatnych, proponowanych jako zalecane np.: p/ grypie sezonowej, WZW typu „B”, biegunek rotawirusowych, chorobie meningokokowej, ospie wietrznej, Streptococcus pneumoniae (pneumokoki), HPV (wirus brodawczaka ludzkiego), kleszczowemu zapaleniu mózgu - szczepienia te zmniejszają zagrożenie epidemiologiczne w naszym powiecie;
- ✓ niepokojącym zjawiskiem, są ruchy antyszczepionkowe - odmawianie wykonywania szczepień obowiązkowych przez rodziców/opiekunów prawnych. Ruch antyszczepionkowy stanowi zagrożenie ponownego pojawienia się chorób zakaźnych, których od dawna już nie ma;
- ✓ od roku 2010 gminy powiatu namysłowskiego realizują program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Szczepienia skierowane są dla dziewcząt między 12 a 15 rokiem życia. Program w całości finansowany jest przez gminne samorządy. W ubiegłym roku gmina Namysłów jako jedyna realizowała powyższy program. Gmina Pokój szczepiła dziewczęta p/HPV od 2016r. do 2018r. Gmina Świerczów realizowała program w latach 2013-2015, a gmina Wilków w latach 2016-2017. Obecnie na polskim rynku jest ograniczona dostępność szczepionki p/HPV (Gardalis 9), ponieważ jest „rozchwytywana” przez kraje, które prowadzą już programy powszechnych szczepień i producent nie ma możliwości zapewniania dostaw na rynek polski;
- ✓ pomimo iż mieszkańcy powiatu namysłowskiego coraz częściej decydują się na zaszczepienie p/ grypie sezonowej, profilaktyka grypy w postaci szczepienia jest nadal mało popularna. Zgodnie z opracowanym sprawozdaniem MZ 54 w roku 2019 w podmiotach wykonujących działalność leczniczą zostało zaszczepionych 607 osób. Należy przypomnieć, że „przechorowanie grypy” nie daje trwałej odporności i nie chroni przed ponownym zachorowaniem. Jedynie zaszczepienie się p/grypie może dać skuteczną ochronę, w szczególności przed powikłaniami pogrypowymi;
- ✓ stan sanitarny i techniczny wszystkich podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu namysłowskiego jest zadawalający i nie budzi zastrzeżeń. Obiekty są funkcjonalne, wyposażone zgodnie ze specyfiką i zakresem świadczenia usług medycznych. Właściciele na bieżąco przeprowadzają prace remontowe i modernizacyjne, mające na celu przystosowanie placówek do wymogów obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.03.2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2019 poz. 595). Na uwagę zasługuje fakt, że wszystkie placówki będące pod nadzorem Państwowego Inspektora Sanitarnego w Namysłowie posiadają całodobowy monitoring temperatury w urządzeniach chłodniczych, służących do przechowywania preparatów szczepionkowych;

- **w zakresie zagadnień higieny komunalnej:**

- stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, w tym podmiotów leczniczych należy ocenić jako zadawalający. Jedynie w czterech obiektach stwierdzono nieprawidłowości, tj.
- w 2 podmiotach wykonujących działalność leczniczą stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w części pomieszczeń oraz w jednym z nich niedostosowanie obiektu do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz.739) w zakresie rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas oraz zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w części pomieszczeń. W związku z tym wydano decyzję z terminem wykonania zaleceń oraz decyzje finansowe.
- w 2 obiektach użyteczności publicznej tj. w 1 ustępie publicznym, stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny pomieszczeń i wyposażenia obiektu, osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatem karnym, wydano decyzje finansowe oraz w 1 obiekcie świadczącym usługi hotelarskie stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, wydano decyzję z terminem wykonania zaleceń oraz decyzję finansową.
- w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody na podstawie sprawozdań z badań wody za 2019 r. stwierdza się, że woda pochodząca ze wszystkich wodociągów powiatu namysłowskiego spełnia wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia.
- w ramach kontroli jakości wody na pływalniach wydano 2 decyzje finansowe w związku z przekroczeniami norm parametrów fizykochemicznych zbadanych próbek wody.

- **w zakresie zagadnień higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku :**

- stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu namysłowskiego należy ocenić jako dobry. Problem okresowego występowania nieprawidłowości wymagających prowadzenia postępowania administracyjnego i karnego (wydane decyzje administracyjne oraz mandaty karne) dotyczył ogółem **39** nadzorowanych obiektów, tj. 8,5 %. W stosunku do roku 2018r. nastąpiło poprawa stanu sanitarnego obiektów o 2,3 %, tj. z 10,8% w 2018r. na 8,5% w 2019r.

- pobrane do badania laboratoryjnego próbki żywności w 2019 roku w większości spełniały wymagania sanitarne w zakresie jakości mikrobiologicznej i chemicznej.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zakwestionowano 4 próbki, tj:

- ✓ suplement diety pn.: “Guarana Shot o smaku malinowo-cytrynowo-miętowy” – wprowadzanie konsumenta w błąd co do zawartości kofeiny,
- ✓ mięsa drobiowego - stwierdzenia obecności bakterii z grupy *Campylobacter*,
- ✓ płatki żytnie błyskawiczne pełnoziarniste – zawyżona zawartość mikotoksyn (ochratoksyny A),
- ✓ brokuł – przekroczone NDP (najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości chlorpyryfos).

Otrzymane wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych z **207** pobranych próbek pozwalają na wyciągnięcie wniosku, iż stan bezpieczeństwa żywności (w zakresie badanych grup produktów oraz kierunków badań) na terenie powiatu namysłowskiego nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

W związku ze zmniejszeniem liczby nadzorowanych zakładów w stosunku do 2018r., jak również zwiększeniem zakładów produkcji pierwotnej zmniejszył się procentowy udział zakładów – operatorów rynku żywnościowego, którzy wdrażają do bieżącej praktyki systemy zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności (GHP / GMP / HACCP). W stosunku do roku 2018r. liczba zakładów posiadających wdrożone systemy przedstawiała się

następująco:

Liczba zakładów z wdrożonymi systemami zapewnienia jakości				
Rodzaj systemu	GHP / GMP (%)		HACCP (%)	
Rok	2018	2019	2018	2019
Powiat Namysłowski	94,2	87,0	30,8	32,0
tendencja	↘		↗	

w zakresie zagadnień higieny w zakładach pracy :

- ✓ ocena stanu socjalno-sanitarnego zaplecza sanitarnego dla pracowników w nadzorowanych zakładach ogólnie jest zadowalająca,
- ✓ ocena czystości i warunków sanitarnych w halach produkcyjnych nadzorowanych zakładów ogólnie jest zadowalająca,
- ✓ warunki higieniczne na stanowiskach pracy nie zawsze są zgodne z obowiązującymi przepisami. Przede wszystkim przekraczane są najwyższe dopuszczalne natężenia hałasu oraz stężenie zapylenia, a ich obniżenie stanowi duży problem dla zakładów pracy. Przekroczenia normatywów higienicznych w dalszym ciągu stwierdza się w zakładach produkcyjnych przemysłu rolnego, leśnictwa, przemysłu spożywczego, drzewnego, wyrobów metalowych, produkcji maszyn i urządzeń oraz produkcji mebli. W zakładach, w których stwierdzano przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, pracownicy zostali wyposażeni w środki ochrony indywidualnej. Przekroczenia normatywów higienicznych (zapylenie, hałas i mikroklimat zimny) występują w 21 zakładach pracy. W zakładach pracy, zatrudnionych w warunkach powyżej najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, ogółem narażone są 264 osoby, w tym:
  - narażonych na czynniki fizyczne jest 261 osób, w tym na mikroklimat zimny 38 osób,
  - narażonych na hałas – 223 osoby, w 18 zakładach,
  - pyły – 11 osób, w 4 zakładach,
  - czynnik chemiczny – 5 osób w 2 zakładach,
  - mikroklimat zimny – 38 osób w 1 zakładzie.
- ✓ Pomimo występowania w zakładach pracy powiatu namysłowskiego wielu czynników szkodliwych dla zdrowia w ostatnich latach nie stwierdza się występowania dużej ilości chorób związanych z ich występowaniem w środowisku pracy.
- ✓ W 2019 r. zgłoszono 3 przypadki podejrzenia choroby zawodowej, dot. choroby z poz. 20.1 – 2 zgłoszenia - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka oraz poz. 15.2 – 1 zgłoszenie - Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych. Wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej: 4 z poz. 20.1 zespół cieśni

nadgarstka i 1 z poz. 26 - Borelioza. Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Sporządzono 10 ocen narażenia zawodowego, niezbędnych do wydania właściwych decyzji.

- w zakresie zagadnień higieny dzieci i młodzieży :

- ✓ stan sanitarny obiektów placówek nauczania i wychowania, należy ocenić jako dobry. Znaczna ilość placówek jest w dobrym stanie technicznym. W czasie pracy dostrzega się także większą świadomość rodziców/opiekunów dzieci oraz osób pracujących w placówkach oświatowych, odpowiadających za stan istniejących zagrożeń w środowiskach szkolnych.

Jednakże w dalszym ciągu stwierdza się :

- ◆ brak szatni w szkole - możliwości zmiany obuwia zimowego, pozostawienia odzieży wierzchniej,
- ◆ w większości szkół brak szafek dla uczniów klas IV-VIII, indywidualnych miejsc na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych,
- ◆ 5 minutowe przerwy między lekcjami,
- ◆ brak systematycznego monitorowania wagi tornistrów/plecaków uczniowskich,
- ◆ brak opieki pielęgniarskiej w przedszkolach.

- w zakresie zagadnień promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej :

- ✓ promocja zdrowia oraz oświata zdrowotna w powiecie namysłowskim realizowana jest w placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach służby zdrowia poprzez :

- ◆ organizację dni akcyjnych, np.
  - Światowy Dzień Zdrowia,
  - Światowy Dzień bez Tytoniu,
  - Światowy Dzień Walki z AIDS,
  - Rzuć Palenie Razem z Nami,

- ◆ udział w różnego rodzaju konkursach promujących zdrowy styl życia,

- ◆ realizację krajowych oraz wojewódzkich programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia.

- ✓ prowadzone w roku 2019 działania cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci, młodzieży szkolnej, dzieci w wieku przedszkolnym oraz rodziców. Większość uczestników oraz realizatorów wyraziła chęć kontynuowania i uczestniczenia w działaniach w 2019 roku,

- ✓ występują znaczne braki środków finansowych (przekazywanych z Ministerstwa Zdrowia) przeznaczonych w budżecie rocznym wyłącznie na działalność oświatowo - zdrowotną, brak odpowiedniej ilości (przygotowywanych centralnie) materiałów edukacyjnych służących do realizacji działań (interwencji programowych oraz nieprogramowych) takich jak : Światowy Dzień Zdrowia.

- w zakresie zagadnień zapobiegawczego nadzoru sanitarnego :

- ✓ wpływające dokumentacje projektowe spełniały wymagania przepisów prawnych,
- ✓ nie zgłoszono sprzeciwu przeciwko uruchomieniu nowo wybudowanych lub przebudowanych zakładów pracy lub innych obiektów budowlanych,
- ✓ nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać

na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

- w zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych :

- ✓ w ramach prowadzonych działań w 2019 roku nie stwierdzono faktu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych,

Na wyciągnięcie powyższych wniosków pozwalały działania pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczegółowo opisane poniżej.

Ocena stanu sanitarnego obiektów, dla których organem założycielskim lub prowadzącym jest Starosta Namysłowski

Nadzorem sanitarnym na terenie powiatu namysłowskiego objęte są następujące obiekty:

1. Namysłowskie Centrum Zdrowia Spółka Akcyjna w Namysłowie, ul. Oleśnicka 4, 46 – 100 Namysłów,
2. Dom Pomocy Społecznej „PROMYK”, Kamienna 22, 46 – 100 Namysłów,
3. Dom Dziecka w Namysłowie, 46 – 100 Namysłów ul. Pułaskiego 1,
4. Liceum Ogólnokształcące w Namysłowie,
5. Zespół Szkół Specjalnych w Namysłowie przy ul. Staszica 8,
6. Zespół Szkół Mechanicznych w Namysłowie przy ul. Pułaskiego 10,
7. Zespół Szkół Rolniczych w Namysłowie przy ul. Pułaskiego,
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Namysłowie przy ul. Mickiewicza 14
9. Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Namysłowie.

W 2019 r. kontrolowane były obiekty:

1. Namysłowskie Centrum Zdrowia Spółka Akcyjna w Namysłowie, ul. Oleśnicka 4, 46 – 100 Namysłów.
2. Dom Pomocy Społecznej „PROMYK”, Kamienna 22, 46 – 100 Namysłów,
3. Dom Dziecka w Namysłowie, ul. Pułaskiego 1, 46-100 Namysłów,
4. Zespół Szkół Rolniczych w Namysłowie przy ul. Pułaskiego.

Oddział Epidemiologii

- w 2019 r. przeprowadzono kontrolę w Namysłowskim Centrum Zdrowia S.A. w zakresie:
  - realizacji nakazu decyzji OPWIS nr EP.9020.4.2015.TŁ z dnia 28.05.2015 r. - zorganizować magazyn do krótkotrwałego przechowywania brudnej bielizny na Bloku operacyjnym.
  - Sprawdzenia stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń i ich wyposażenia, postępowania ze sprzętem jednorazowym i wielokrotnego użytku, prowadzenia dezynfekcji powierzchni oraz sprzętu, wprowadzania i stosowania procedur sanitarnych w Oddziale Neonatologicznym oraz realizacji zaleceń wydanych w protokołach EP.9020.1.2017.TŁ z dnia 19.01.2017 r. i EP.9020.4.2018.WR z dnia 24.05.2018 r.
  - Realizacji szczepień ochronnych, w tym m.in.:
    - Gospodarowania preparatami szczepionkowymi,
    - Warunków przechowywania preparatów szczepionkowych,
    - Sposobu prowadzenia dokumentacji w zakresie szczepień ochronnych.

Kontrola realizacji nakazu decyzji OPWIS nr EP.9020.4.2015.TŁ z dnia 28.05.2015 r., – nie wykonano. Strona pismem z dnia 17.10.2019 r. poinformowała, iż realizacja decyzji ściśle związana jest z budową Centralnej Sterylizatorni, której zakończenie budowy przewidziane jest na 31.12.2020 r.

Sprawdzenie stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń i ich wyposażenia, postępowania ze sprzętem jednorazowym i wielokrotnego użytku, prowadzenia dezynfekcji powierzchni oraz sprzętu, wprowadzania i stosowania procedur sanitarnych w Oddziale Neonatologicznym.

Liczba łóżek noworodkowych na Oddziale: 8

W Oddziale znajdują się 2 sale obserwacji noworodków (3 inkubatory + 2 stanowiska do resuscytacji)

W Oddziale znajduje się również 6 sal chorych w systemie rooming-in (na salach znajdują się zarówno stanowiska noworodkowe, jak i łóżka dla matek). Istnieje możliwość dostawiania łóżek noworodkowych w zależności od potrzeb.

Stan sanitarno – higieniczny i techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia nie budził zastrzeżeń.

Wszystkie pokoje łóżkowe wyposażone w:

- 1) umywalka z ciepłą i zimną wodą
- 2) dozowniki z mydłem w płynie
- 3) pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia
- 4) pojemnik na zużyte ręczniki

Jest zapewniona możliwość dezynfekcji rąk personelu we wszystkich pokojach łóżkowych.

Narzędzia wielokrotnego użytku poddawane są dezynfekcji, ręcznemu myciu, suszeniu oraz pakietowaniu na Oddziale w wyznaczonym pomieszczeniu. Po osuszeniu i sprawdzeniu czystości narzędzi są one pakowane w rękawy sterylizacyjne, do każdego pakietu wkładany jest test klasy IV. Przygotowane pakiety przekazywane są do sterylizacji w oznakowanym pojemniku – Materiał do sterylizacji.

W oddziale opracowane są i stosowane procedury:

- 1) mycia rąk
- 2) dezynfekcji rąk
- 3) postępowania po ekspozycji
- 4) izolacji pacjenta z zakażeniem lub chorobą zakaźną
- 5) dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego
- 6) sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń
- 7) postępowania z brudną bielizną
- 8) postępowania z odpadami medycznymi

Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano doraźnych zaleceń.

Kontrola realizacji zaleceń wydanych w protokołach EP.9020.1.2017.TŁ z dnia 19.01.2017 r. i EP.9020.4.2018. WR z dnia 24.05.2018 r.

Oddział Chirurgii Ogólnej

- W pokojach łóżkowych zamontować umywalki z dostępem do ciepłej i zimnej wody – **nie wykonano** – zadanie zostało uwzględnione w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Oddział Higieny Komunalnej.
- W pokojach łóżkowych zapewnić połączenie ścian i podłóg w sposób umożliwiający prawidłowe ich mycie i dezynfekcję – **wykonano.**
- Doprowadzić do właściwego stanu ściany i podłogi we wszystkich pomieszczeniach Oddziału – **wykonano.**
- Przystosować co najmniej jedno pomieszczenie sanitarno – higieniczne dla osób niepełnosprawnych w szczególności poruszających się na wózku inwalidzkim – **nie**

wykonano – zadanie zostało uwzględnione w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Oddział Higieny Komunalnej.

- Prawidłowo opisywać pakiety przekazywane do sterylizacji, sprawdzać jakość pakietów przynoszonych po procesach sterylizacji – pakiety z widocznymi zaciekami wycofywać z użycia, zabezpieczać końcówki ostrych narzędzi przed użyciem w pakietach sterylizacyjnych, narzędzia ze śladami korozji wycofać z użycia – **wykonano**.
- Wózki do przewożenia chorych – wymienić popękana i z ubytkami tapicerkę – **wykonano**.
- Krzesła, kanapa oraz biurko pod komputer – uzupełnić lub wymienić popękana i z ubytkami powierzchnię mebli – **wykonano**.

Oddział Neonatologiczny

- Karty uodpornienia noworodków spoza powiatu namysłowskiego należy przekazywać za pokwitowaniem osobie przeprowadzającej obowiązkowe szczepienie ochronne – **wykonano**.
- Umieścić prawidłową nazwę instytucji w Instrukcji QI-29/0 – „Zamawianie i odbiór szczepionek. z Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Namysłowie” z dn. 10.01.2013 – **wykonano**.

Izba Przyjęć

- Szczepionki w lodówce należy przechowywać w temperaturze zalecanej przez producenta, podanej w Karcie Charakterystyki – **wykonano**.

Poradnia Chirurgiczna oraz Nocna i Świąteczna POZ

- Prowadzić codzienny pomiar temperatury w lodówce do przechowywania preparatów szczepionkowych – **wykonano**.

System kontroli zakażeń szpitalnych

- W szpitalu wprowadzić formularz oceny ryzyka przy przyjęciu do szpitala oraz formularz oceny ryzyka podczas pobytu w szpitalu – **nie wykonano**.
- Przeprowadzać kontrolę wewnętrzną w zakresie oceny ryzyka wystąpienia zakażenia szpitalnego np. okresowy przegląd i analiza wypełnionych formularzy oceny ryzyka – **nie wykonano**.
- W opracowanym w szpitalu formularzu zgody pacjenta na zabieg operacyjny nie uwzględnić ryzyko zakażenia szpitalnego – **wykonano**.
- W szpitalu przeprowadzać przesiewowe badania mikrobiologiczne u wszystkich nowo przyjmowanych pacjentów z historią hospitalizacji – **wykonano**.
- W szpitalu przeprowadzać monitorowanie celowane (np. wybranych zakażeń występujących u określonych grup pacjentów np. cewnikowanych) – **wykonano** – prowadzi się monitorowanie zakażeń układu moczowego u pacjentów cewnikowanych.
- Wyniki kontroli wewnętrznej w zakresie monitorowania czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych (np. okresowy przegląd indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta pod kątem wystąpienia zakażenia szpitalnego, przegląd sposobu wypełnienia kart rejestracji zakażenia i czynnika alarmowego, analizy dotyczące chorych gorączkujących) dokumentować w protokołach kontroli wewnętrznej – **nie wykonano**.

Zalecenia, które nie zostały zrealizowane zostały ponowione w protokole kontroli.

Kontrola w zakresie przechowywania preparatów szczepionkowych

Kontrola w zakresie przechowywania preparatów szczepionkowych w Izbie Przyjęć

- W czasie kontroli temperatura w lodówce +4° C. Pomiar temperatury prowadzony 4 razy dziennie. Za przechowywanie szczepionek podczas 12 godz. dyżuru odpowiada 1 osoba, która sprawdza temperaturę w momencie rozpoczęcia dyżuru i zakończenia.
- Odnotowane temperatury w miesiącu wrześniu i październiku prawidłowe.
- W dniu kontroli na stanie 26 dawek szczepionki p/tężcowi. Ilość szczepionki w lodówce zgodna ze stanem magazynowym. Rozchód preparatów szczepionkowych prowadzony na bieżąco w dwóch niezależnych dokumentach.
- Szczepionki z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Namysłowie odbierane przez osoby upoważnione do ich odbioru.
- Sprawdzono dokument WZ nr 100/2019 dotyczący odebranej szczepionki. Dokument podpisany przez osobę odbierającą szczepionki, temperatura z transportu odnotowana.
- W Izbie Przyjęć termometr będący na stanie sprawdzany jest 2 razy w ciągu roku w oparciu o termometr wzorcowy będący na stanie Szpitala. Ostatnie świadectwo wzorcowania przeprowadzono 01.09.2019 r.
- Sprawdzono dokument „Karta informacyjna” pacjenta B. Grzegorza z dnia 26.09.2019 r. Dokument w zakresie szczepień prowadzony prawidłowo.
- Wg. oświadczenia Pielęgniarki Oddziałowej, wszystkie osoby przeprowadzające szczepienia p/tężcowi posiadają kurs ze szczepień ochronnych.
- Po szczepieniu p/tężcowi pacjent otrzymuje dokument „Zaświadczenie” celem dopilnowania właściwych terminów podania kolejnych dawek szczepionki w POZ.

Kontrola w zakresie przechowywania preparatów szczepionkowych w gabinecie Poradni Chirurgii Urazowo Ortopedycznej.

- W lodówce w dniu kontroli 1 termometr, temperatura +4° C. Pomiar temperatury prowadzony codziennie 2 razy w ciągu dnia o godz. 8.00 i 14.00. Odnotowane temperatury w miesiącu październiku prawidłowe.
- W lodówce w dniu kontroli na stanie 24 dawki szczepionki p/tężcowi. Ilość szczepionki w lodówce zgodna ze stanem kartotekowym. Rozchód szczepionek prowadzony na bieżąco.
- Szczepionki z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie odbierane są przez osoby upoważnione do ich odbioru.
- W trakcie kontroli sprawdzono dokumentację medyczną ”Historia zdrowia i choroby” pacjenta Zenon Z. z dnia 27.09.2019 r., dokumentacja w zakresie szczepień prowadzona prawidłowo.
- Po szczepieniu p/tężcowi pacjent otrzymuje dokument „Zaświadczenie” celem dopilnowania właściwych terminów podania kolejnych dawek szczepionki w POZ.

W lodówkach: w Poradni Chirurgii Urazowo Ortopedycznej i na Izbie Przyjęć brak urządzeń monitorujących całodobowo temperaturę, które w momencie awarii urządzenia chłodniczego i wskazań temperatury poza wartości progowe powiadamiałyby SMS lub sygnalizacją dźwiękową o nieprawidłowej temperaturze.

W związku z powyższym zalecono, aby rozważyć zakup urządzeń monitorujących całodobowo temperaturę w lodówkach. Urządzenia te zwiększyłyby bezpieczeństwo przechowywanych szczepionek oraz umożliwiłyby podejmowanie szybkich działań naprawczych w przypadku

wystąpienia awarii urządzeń chłodniczych. Ponadto dałyby możliwość odstąpienia od prowadzenia zapisów temperatury w formie pisemnej.

Kontrola w zakresie przechowywania preparatów szczepionkowych na Oddziale Neonatologicznym

- W dniu kontroli ilość szczepionek w lodówce zgodna, ze stanami szczepionek na kartach magazynowych. Szczepionki z aktualnymi datami ważności.
- Pomiar temperatury w lodówce prowadzony 3 razy w ciągu dnia i odnotowywany w zeszycie. W dniu kontroli temperatura w lodówce prawidłowa.
- Karty uodpornienia wszystkich noworodków w tym urodzonych spoza powiatu namysłowskiego przesyłane są pocztą za pokwitowaniem odbioru.
- W trakcie kontroli sprawdzono dokument WZ nr 105 z dnia 1.10.2019 r. - dokument podpisany, temperatura w chwili przyjęcia szczepionek odnotowana.
- Szczepionki z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie odbierane są przez osoby upoważnione do ich odbioru.
- W lodówce pomiar temperatury prowadzony jest przy użyciu termometrów. W lodówce brak urządzenia monitorującego całodobowo temperaturę, które w momencie awarii urządzenia chłodniczego i wskazań temperatury poza wartości progowe powiadamiałoby SMS lub sygnalizacją dźwiękową o nieprawidłowej temperaturze w lodówce.
W związku z powyższym należy rozważyć zakup urządzenia monitorującego całodobowo temperaturę. Urządzenie to zwiększyłoby bezpieczeństwo przechowywanych szczepionek oraz umożliwiłoby podejmowanie szybkich działań naprawczych w przypadku wystąpienia awarii urządzenia chłodniczego. Ponadto dałyby możliwość odstąpienia od prowadzenia zapisów temperatury w formie pisemnej.

Oddział Higieny Komunalnej

Nadzór nad jakością wody

- Namysłowskie Centrum Zdrowia S.A. N ZOZ - w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, pobrano próbki wody ciepłej do badania w kierunku wykrycia obecności pałeczek *Legionella sp.* Jakość ciepłej wody spełnia wymagania sanitarne.
- Dom Pomocy Społecznej „Promyk” w Namysłowie – nie zaplanowano poboru próbek wody w kierunku wykrycia obecności pałeczek *Legionella sp.*, ponieważ jakość ciepłej wody w poprzednich latach spełniała wymagania sanitarne.

Domy Pomocy Społecznej

Pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Opolu w 2019 r. znajdował się 1 obiekt, tj.:

- ***Dom Pomocy Społecznej „Promyk” w Kamiennej*** – w trakcie kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego i technicznego. Postępowanie z odpadami oraz bielizną prowadzone prawidłowo.

Nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej

- *Namysłowskie Centrum Zdrowia S.A N ZOZ w Namysłowie ul. Oleśnicka 4, 46 - 100 Namysłów*

W 2019 r. nie przeprowadzono kontroli obiektu. Nadal trwa realizacja nakazów decyzji nałożonej w 2018 r., w zakresie poprawy stanu sanitarno – technicznego oraz funkcjonalności pomieszczeń szpitala.

W 2019 r. Szpital uzyskał decyzje prolongujące termin wykonania nakazów decyzji z 2018 r. w zakresie zapewnienia:

- właściwego połączenia ścian z podłogami, wykonane w sposób umożliwiający ich prawidłowe mycie i dezynfekcję w salach nr 6 i 7 Oddziału Chirurgii Ogólnej,
- gładkich, bez ubytków ścian w salach chorych nr 16 – 19 Oddziału Wewnętrznego – wyłącznie w zakresie sali nr 18 i 19,
- gładkiej, jednolitej powierzchni drzwi i futryn w niektórych salach chorych Oddziału Wewnętrznego – wyłącznie w zakresie sali nr 18 i 19,
- miejsca przeznaczonego do dezynfekcji, mycia i przechowywania środków transportu wewnętrznego odpadów medycznych;
- pomieszczenia porządkowego umożliwiającego dodatkowo mycie i dezynfekcję środków transportu;
- zapewnienia Centralnej Sterylizatorni spełniającej wymagania określone w przepisach.

Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Dom Pomocy Społecznej „PROMYK”, ul. Kamienna 22, 46-100 Namysłów.

Dom Pomocy Społecznej „PROMYK” w Kamiennej przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Stan sanitarno-higieniczny wszystkich skontrolowanych pomieszczeń kuchennych oraz magazynowych nie budził zastrzeżeń. Aneksy kuchenne na I, II i III piętrze właściwie wyposażone w niezbędny sprzęt (szafki, zlew, czajnik, mikrofalówka, lodówka), czyste. Dyrektor placówki oświadczył, że do końca 2019 roku zostanie wykonane malowanie wszystkich pomieszczeń bloku żywienia, w tym również zmywalnia naczyń stołowych z niewielkim zaciekiem na suficie. Właściwe zabezpieczenia przez szkodnikami oraz prawidłowa gospodarka odpadami.

Proces technologiczny produkcji posiłków nie uległ zmianie – posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja) produkowano w kuchni od surowca do wyrobu gotowego. Drugie śniadania podawano osobom chorym na cukrzycę. Wartość całodobowego wyżywienia brutto wynosi ok. 8,27 zł/osobę. Jadłospisy sporządza intendent-magazynier, wywieszano do wiadomości. Według oświadczenia podopieczni mają dostęp do podstawowych produktów i gorących napoi poza głównymi posiłkami.

Dokonano teoretycznej oceny jadłospisów za okres 10 dni dla diety podstawowej korzystając z „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, na jego podstawie dekadowy jadłospis oceniono jako zadowalający. Wniesiono następujące uwagi:

- należy zwiększyć, zgodnie z zaleceniami spożycie warzyw i owoców w posiłkach;
- zbyt małe spożycie mleka i przetworów mlecznych (w tym napojów fermentowanych);
- należy pamiętać o regularnym dopajaniu (szczególnie wodą) osób starszych.

W ww. obiekcie na terenie powiatu namysłowskiego podczas kontroli informowano, że w przypadku żywności nieopakowanej od dnia 13 grudnia 2014r., zgodnie z „Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności” - obowiązkowe jest podanie wszelkich składników lub substancji pomocniczych użytych przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecnych z produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie, powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. Składniki te i substancje pomocnicze wymienione są w załączniku II do w/w rozporządzenia.

Dodatkowo podczas kontroli prowadzono pogadankę edukacyjną na temat aktualnych zasad prawidłowego odżywiania i najczęstszych błędów żywieniowych oraz pozostawiono materiały informacyjno-edukacyjne m.in.: „Piramidę Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej”, „Piramidę Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej dzieci i młodzieży”, „Piramidę Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej dla osób w wieku starszym”, „Zasady zdrowego żywienia związane z Piramidą Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej”, „Zasady zdrowego żywienia związane z Piramidą Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej dzieci i młodzieży”, „10 zasad zdrowego żywienia osób starszych”, „Praktyczne wskazówki dla konsumentów ryb”, „Sól”, „Jak czytać etykiety”, „Czytaj etykiety – Alergeny w żywności”, „Co powinniśmy wiedzieć o wartości odżywczej żywności”, „Czytaj etykiety – Wartość odżywcza”, „Czytaj etykiety – Czym są węglowodany”, „Czytaj etykiety – Białko”, „Czytaj etykiety – Tłuszcz”, „Czytaj etykiety – Sól”, „Czytaj etykiety – Co to jest ‘E’ w żywności”, „Czytaj etykiety – Wskaźnik BMI”, „Czytaj etykiety – Dowiedz się więcej o napojach energetyzujących”, „5 kroków do bezpieczniejszej żywności”, „Czytaj etykiety – Co to jest ‘E’ w żywności”, „Czytaj etykiety – Jakie informacje znajdziesz na etykiecie produktu”, „Jak czytać etykiety”, materiały z kampanii „Mniej cukru, soli, tłuszczu? Kupuję to!”.

Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2019 r. Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu nadzorował **7 placówek** znajdujących się na terenie powiatu namysłowskiego, w tym: 1 liceum ogólnokształcące, 3 zespoły szkół (w tym 1 specjalny), 1 centrum kształcenia zawodowego, 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza, 1 pozaszkolna placówka specjalistyczna. Zespoły szkół tworzone były przez: 1 liceum ogólnokształcące, 6 ponadpodstawowych szkół zawodowych, 4 szkoły specjalne oraz 1 warsztat szkolny.

Na terenie powiatu nie odnotowano placówek sezonowych (turnusów wypoczynkowych), które podlegałyby nadzorowi OPWIS.

W minionym roku pracownicy Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili na terenie powiatu namysłowskiego **1 kontrolę**.

- **Zespół Szkół Rolniczych w Namysławie .**

Do placówki uczęszczało 570 uczniów, funkcjonowały 23 oddziały. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości: stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny obiektu prawidłowy, warunki do utrzymania higieny osobistej właściwe, wystarczająca infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, prawidłowo wyposażony gabinet pielęgniarstwa (pielęgniarka dostępna dla uczniów 4 x w tygodniu). Szkoła nie prowadziła dożywiania uczniów. W placówce nie stosuje się

substancji chemicznych i ich mieszanin. Wobec placówki nie toczy się postępowanie administracyjno-egzekucyjne.

Liczba interwencji - **1** (LO w Namysłowie, dotycząca zbyt niskiej temperatury w placówce. Przeprowadzono rozmowę wyjaśniającą z dyrektorem placówki, uzyskano wyniki pomiarów temperatury w pomieszczeniach szkoły. Interwencję uznano za nieuzasadnioną).

W żadnej ze skontrolowanych placówek nie stwierdzono łamania zakazu palenia tytoniu.

W 2019 r. na terenie powiatu namysłowskiego nie utworzono nowych placówek podlegających nadzorowi OPWIS oraz nie zlikwidowano dotąd istniejących.

Ocena stanu sanitarnego obiektów, dla których organem kontrolującym jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w zakresie epidemiologii

1. Dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych poprzez :

- prowadzenie stałego nadzoru nad zgłoszeniami podejrzeń, zachorowań oraz zgonów z powodu chorób zakaźnych: przeprowadzanie wywiadów, dochodzeń epidemiologicznych mających na celu ustalenie czynnika etiologicznego zachorowania;
- prowadzenie ewidencji zachorowań na choroby zakaźne;
- prowadzenie ewidencji i sprawowanie nadzoru nad nosicielami chorób zakaźnych oraz nadzór nad ich zatrudnieniem.

W 2019 roku w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad zgłoszonymi podejrzeniami/zachorowaniami oraz zgonami z powodu chorób zakaźnych, zgodnie z Ustawą z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (j.t. Dz. U. 2019 poz. 1239 z późn. zm.), pracownicy Oddziału Epidemiologii przeprowadzili **150** wywiadów epidemiologicznych. Nadzorem epidemiologicznym, objęto wszystkie osoby, u których zgłoszono zachorowanie oraz **109** osób z otoczenia chorych - zgodnie z procedurami obowiązującymi w tym zakresie.

Poniżej zestawienie ilościowe wybranych jednostek chorób zakaźnych zgłoszonych w latach 2017 - 2019:

Lp.	Nazwa jednostki chorobowej	2017	2018	2019
1.	Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień	3	2	5
2.	WZW typu „A”	0	0	6
3.	WZW typu „B” ostre/ przewlekłe	2	2	0
4.	WZW typu „C”	1	0	3
5.	Borelioza (Choroba z Lyme)	18	19	19
6.	Kleszczowa zapalenie mózgu	0	1	0
7.	Inwazyjna choroba meningokokowa –			

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Lp.	Nazwa jednostki chorobowej	2017	2018	2019
	zapalenie opon mózgowych	0	0	1
8.	Posocznica wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	0	1	0
9.	Posocznica wywołana pałeczkami <i>Salmonella</i>	0	2	1
10.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	8	9	6
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez: rotawirusy, norowirusy, inne określone i nieokreślone	37	29	40
12.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	5	13	6
13.	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	10	6	12
14.	Róża	4	7	7
15.	Odra	0	0	3
16.	Krztusiec	7	0	1
17.	Gruźlica	9	7	3
18.	Zapalenie opon mózgowych: wirusowe, bakteryjne, inne	3	10	3
19.	Podejrzenie grypy A(H1N1)	0	0	0
20.	Płonica (szkarlatyna)	8	6	7
21.	Ospa wietrzna	259	76	199
22.	Różyczka	0	0	0
23.	Lamblioza (Giardioza)	5	8	7
24.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	2	0
25.	Kiła: wrodzona i noworodków, wczesna, późna, inne postacie i nie określona	Nie prowadzono nadzoru	3	0

W porównaniu do roku 2018, na terenie powiatu namysłowskiego zaobserwowano:

- wzrost zapadalności na: Odrę, Wirusowe zapalenie wątroby typu A i C, Inwazyjną chorobę meningokokową – zapalenie opon mózgowych, Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez: rotawirusy, norowirusy, inne określone i nieokreślone, Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, Krztusiec, Płonicę (szkarlatyna) oraz Ospę wietrzną;

- spadek zapadalności na: Kiłę, Świnkę, Lambliozę, Zapalenie opon mózgowych: wirusowe, bakteryjne, inne, Gruźlicę, Biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, Salmonellozy oraz Kleszczowe zapalenie mózgu;
- zapadalność na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku: Róża i Borelioza.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Zakażenie wirusem HAV dochodzi najczęściej drogą pokarmową, możliwe jest również zakażenie się podczas kontaktów seksualnych (zwłaszcza analnych). Wirus ma duży potencjał szerzenia się, dzięki długiemu okresowi wylegania. Wirus HAV jest wydalany z kałem przez okres ok. 1–2 tyg. przed wystąpieniem pierwszych objawów oraz ok. tygodnia po wystąpieniu objawów klinicznych. Jedyną skuteczną metodą zapobiegania są szczepienia ochronne. W Polsce jest ono zalecane, czyli odpłatne dla osób podróżujących endemicznego występowania choroby, osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi oraz dzieciom przedszkolnym, szkolnym oraz młodzieży, które nie chorowały na WZW A.

W Polsce w ostatnich latach wzrosła liczba zachorowań na WZW typu A. W 2019 r. zarejestrowano łącznie **1055** przypadków potwierdzonych laboratoryjnie. W województwie opolskim zgłoszono **28** zachorowań, a w powiecie namysłowskim **6**, (5 przypadków potwierdzonych laboratoryjnie i 1 przypadek prawdopodobny, bez potwierdzenia laboratoryjnego). Pięć osób pochodziło z jednego ogniska (wspólne gospodarstwo domowe), natomiast u jednej osoby zachorowanie wystąpiło niezależnie w stosunku do pozostałych.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (HBV) jest infekcją wątroby, która potencjalnie zagraża życiu człowieka. Uważana jest za główny problem zdrowotny na świecie, który może doprowadzać do przewlekłych chorób wątroby. Stanowi również duży odsetek zgonów z powodu marskości wątroby lub raka wątroby. Wirusem zapalenia wątroby typu B jest zarażonych więcej niż 500 milionów ludzi na całym świecie. Pomimo dostępności szczepień i szybkiej diagnostyki, zakażenie HBV stanowi nadal duży problem epidemiologiczny oraz społeczny. Zarazić można się w każdym wieku. Istnieją trzy drogi zakażenia HBV: pozajelitowa (głównie przez krew), płciowa oraz okołoporodowa. Wirus zapalenia wątroby typu B jest przenoszony wyłącznie z człowieka na człowieka. Nie ma swoistego leczenia p/ wirusowemu zapaleniu wątroby. W 2019 r. na terenie powiatu namysłowskiego nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na WZW B.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C może doprowadzić do ostrych lub przewlekłych chorób wątroby. Ostre zakażenie HCV zazwyczaj przebiega bezobjawowo, bardzo rzadko jest chorobą, która zagraża życiu człowieka. Część zarażonych osób pozbywa się wirusa „samoistnie”, w ciągu sześciu miesięcy od zakażenia, bez konieczności leczenia, u reszty osób, rozwija się w przewlekłe zakażenie wątroby.

Wirus zapalenia wątroby typu C przenosi się przez krew. Do zakażenia może dojść w salonach tatuażu, kosmetycznych oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z powodu niewłaściwej sterylizacji sprzętu wielokrotnego użytku, używania niejałowego sprzętu medycznego lub u osób przyjmujących dożylnie narkotyki.

Zakażenie bardzo często przebiega bezobjawowo, co utrudnia wczesną diagnostykę choroby.

Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV poprzez szczepienia ochronne bardzo ważne jest przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w placówkach, w których dochodzi do przerwania ciągłości skóry, higiena rąk, w tym stosowanie rękawiczek ochronnych, właściwa utylizacja

odpadów medycznych i narzędzi jednorazowych, prawidłowa sterylizacja sprzętu wielokrotnego użytku, badanie dawców krwi oraz szkolenie personelu medycznego oraz pozamedycznego.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano trzy przypadki Wirusowego Zapalenia Wątroby typu C.

Odra

Odra jest jedną z najbardziej zakaźnych chorób. Wirusy odry przenosi się drogą powietrzno-kropelkową. Charakteryzuje się gruboplamistą wysypką, zapaleniem błon śluzowych dróg oddechowych i spojówek ze światłowstrętem oraz gorączką. Jeden chory może zakazić 12-18 osób. Ryzyko zachorowania po kontakcie z chorym u osoby potencjalnie podatnej (nieszczepionej lub która nie chorowała pręcej na odrę) wynosi niemal 90%. Z tego względu pomimo dostępności do szczepień oraz dużej skuteczności szczepienia (97% w momencie podania dwóch dawek), aby zapewniona była ochrona całej populacji niezbędne jest utrzymanie odsetka zaszczepionych osób na poziomie ok. 95%. Jednakże duży wpływ ruchów antyszczepionkowych oraz migracje ludzi skutkują spadkiem zaszczepionych osób. Stwarza to duże zagrożenie dla osób, które z jakis powodów nie mogą być zaszczepione (np. z przeciwwskazaniami medycznymi).

W 2019 r. w Programie Szczepień Ochronnych druga dawka szczepionki p/odrze, śwince i różycze została przesunięta z 10 na 6 rok życia dziecka. Wiąże się to z zapewnieniem ochrony dzieciom przed rozpoczęciem nauki w szkole.

W 2019 r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano **trzy przypadki** zachorowań na odrę (w tym dwa były potwierdzone laboratoryjnie, a jeden prawdopodobny).

Inwazyjna choroba meningokokowi (IChM)

Dwoinka zapalenia opon mózgowych (*Neisseria meningitidis* - meningokoki), to wewnątrzkomórkowa bakteria, której jedynym rezerwuarem jest człowiek. Bakteria kolonizuje nosogardło. Występuje u ok. 10% zdrowych ludzi pomimo braku jakichkolwiek objawów klinicznych choroby. Wyróżnia się trzynaście grup serologicznych. W Polsce najczęściej zachorowania wywołują dwoinki zapalenia opon mózgowych z grupy B i C.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano jeden przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej grupy C.

Inwazyjna choroba pneumokokowi (IChP)

Streptococcus pneumoniae (pneumokok) to bakteria wywołująca m.in. inwazyjną chorobę pneumokokową u dzieci i dorosłych. Bakterie bardzo często kolonizują błonę śluzową nosa i gardła u ludzi (częściej u dzieci), nie wywołując przy tym żadnych objawów. Mogą przyczynić się do zapalenia płuc, ucha środkowego, zapalenia zatok przynosowych oraz inwazji jałowych tkanek i narządów, prowadząc do sepsy lub zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (ZOMR).

W styczniu 2017r. do Programu Szczepień Ochronnych wprowadzono szczepienia p/ pneumokokom dla wszystkich dzieci urodzonych po 31.12.2016r. Szczepionki są bezpieczne i można je podawać dzieciom od drugiego miesiąca życia. Prowadzą do odporności zbiorowej, która sprawia, że chronione są osoby nieszczepione, w szczególności ludzie starsi, którzy bardzo często zakażają się od dzieci. A należy przypomnieć, że szczepienia p/ pneumokokom u osób dorosłych są zalecane (płatne) powyżej 65 roku życia.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano **jeden przypadek** inwazyjnej choroby pneumokokowej.

Salmoneloza

Salmonelozy to choroby wywoływane przez „niedurowe” (odzwierzęce) pałeczki Salmonella. Bakterie Salmonella mogą zakażać zarówno ludzi, jak i zwierzęta. Zazwyczaj spotykane są u drobiu, jednakże mogą również zakażać zwierzęta gospodarskie, takich jak świnie czy owce, a nawet zwierzęta domowe. Miejscem bytowania bakterii jest przewód pokarmowy zakażonego zwierzęcia. Podstawowym źródłem zakażenia są jaja, produkty z jaj, drób oraz mleko. U człowieka możliwe jest zakażenie objawowe, jak i bezobjawowe nosicielstwo bakterii.

Do zakażenia bakterią może dojść poprzez:

- drogę pokarmową – poprzez spożycie zanieczyszczonych jaj, mięsa drobiowego, majonezu czy mleka;
- poprzez bezpośredni kontakt z zakażonym człowiekiem lub zwierzęciem;
- poprzez picie zanieczyszczonej odchodami wody – w ten sposób może dojść do powstania tzw. epidemii wodnych (zazwyczaj w krajach rozwijających się).

Aby uniknąć zakażenia Salmonellą należy żywność poddawać odpowiedniej obróbce termicznej. Bakterie Salmonelli giną w temperaturze powyżej 60°C (gotowanie, pieczenie, smażenie). Należy przestrzegać prawidłowych zasad higieny podczas przygotowania posiłków. Bardzo ważna jest odpowiednia higiena rąk podczas przygotowania posiłków. Sprzęt mający kontakt z surowym mięsem oraz jajami należy dokładnie umyć i sparzyć.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano **sześć przypadków** salmonelloz (zatruc pokarmowych).

Zatrucia pokarmowe

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego nie zarejestrowano przypadków ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Krztusiec

Krztusiec, znany dawniej jako koklusz, to ostra choroba zakaźna dróg oddechowych – bakteryjne zapalenie tchawicy i oskrzeli wywoływane przez zakażenie pałeczką krztuśca (*Bordetella pertussis*). Najważniejszym objawem krztuśca jest bardzo silny, napadowy, przewlekły kaszel, któremu zwykle towarzyszy duszność i świst wdechowy, określane jako „pianie”, lub wymioty. Krztusiec jest najgroźniejszy dla noworodków i niemowląt, jednak zachorować można w każdym wieku a chorobę przechodzić kilka razy w życiu. Źródłem zakażenia są chorzy – zarówno z dzieci z pełnoobjawową chorobą, jak i młodzież oraz osoby dorosłe, u których choroba może przebiegać łagodnie i niecharakterystycznie. Największa zaraźliwość występuje w pierwszych dwóch tygodniach choroby. Krztusiec jest chorobą bardzo zaraźliwą. W wyniku kontaktu z osobą chorą zakażeniu ulega do 90% osób nieuodpornionych. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową podczas kaszlu i kichania, a także poprzez kontakt bezpośredni, choć w tym przypadku zaraźliwość jest znacznie mniejsza.

Powszechne szczepienia pozwoliły na opanowanie zachorowań wśród niemowląt, ale nie doprowadziły do całkowitego wyeliminowania choroby. Ochrona poszczepienna jest niestety niepełna. Dzieje się tak dlatego, że także naturalne przechorowanie krztuśca zapewnia nietrwałą odporność, która mija w ciągu 5–10 lat od zachorowania.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano **jeden przypadek** zachorowania na krztusiec.

Różyczka

Różyczka jest zakaźną chorobą wirusową. Jedynym rezerwuarem wirusa jest człowiek. Zakazić można się przez bezpośredni kontakt (drogą kropelkową) od drugiego człowieka, poprzez kontakt z materiałem zakaźnym oraz drogą krwionośną przez łożysko (w przypadku różyczki wrodzonej). Materiałem zakaźnym jest wydzielina z jamy nosowo-gardłowej chorego, krew, kał oraz moczu.

Światowa Organizacja Zdrowia WHO realizuje program eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych na świecie, w tym odry i różyczki. Głównym założeniem programu jest weryfikacja zachorowań poprzez badania wirusologiczne i serologiczne.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego zgłoszono podejrzenie zachorowania na różyczkę. W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru od chorego pobrano materiał do badań i wysłano do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie. Otrzymane wyniki badań nie potwierdziły zachorowania na różyczkę.

Ospa wietrzna

Ospa jest wirusową chorobą zakaźną wieku dziecięcego o bardzo wysokiej zaraźliwości.

Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Wirus przenosi się drogą kropelkową oraz z ruchem powietrza na odległość do kilkudziesięciu metrów – stąd nazwa ospa wietrzna. Zakaźna jest także treść pęcherzyków ospowych. Możemy chronić się przed zachorowaniem na ospę wietrzną poprzez szczepienia ochronne.

Liczba zachorowań na ospę wietrzną u dzieci i młodzieży w naszym powiecie w porównaniu do ubiegłego roku wzrosła. Zachorowania odnotowano wyłącznie u dzieci, nieszczepionych. Szczepienie to w dalszym ciągu jest jedynie zalecane, z związku z tym odpłatne. Do szczepienia bezpłatnego kwalifikowane są wyłącznie dzieci uczęszczające do żłobków, klubów dziecięcych oraz z grup ryzyka i dzieci z zakwalifikowanymi wadami rozwojowymi zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

W roku 2019 w powiecie namysłowskim p/ ospie wietrznej zostało zaszczepionych **135** dzieci w wieku od 0 do 11 roku życia.

W 2019r. na terenie powiatu namysłowskiego zarejestrowano **199** przypadków zachorowań na ospę wietrzną.

Borelioza

Borelioza z Lyme, jest wieloukładową chorobą odzwierzęcą wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* (*Borrelia burgdorferi sensu lato*), która przenosi się na człowieka za pośrednictwem kleszczy z rodzaju *Ixodes*. W zależności od stadium boreliozy, zakażenie krętkami może się ograniczać do skóry lub zajmować układ nerwowy i kostno-stawowy, a także serce. Do infekcji krętkami z rodzaju *Borrelia*, które są odpowiedzialne za boreliozę, dochodzi wyłącznie za pośrednictwem zakażonych kleszczy. Krętki *Borrelia burgdorferi* dostają się do skóry żywiciela wraz ze śliną żerującego kleszcza. Ryzyko zakażenia zwiększa się wraz z czasem żerowania. Borelioza jest chorobą bakteryjną, którą leczy się skutecznie dostępnymi w Polsce antybiotykami.

Rumień wędrujący szybko odpowiada na dwutygodniowe leczenie antybiotykiem. Późniejsze stadia boreliozy, a zwłaszcza borelioza stawowa, może być trudniejsza w leczeniu niż rumień wędrujący, jednakże na tym etapie choroba także jest uleczalna. Zgodnie z obecnym stanem wiedzy wielomiesięczne leczenie antybiotykami boreliozy z Lyme nie ma racjonalnego uzasadnienia. Maksymalny czas trwania zalecanej aktualnie antybiotykoterapii to 28–30 dni. Podstawową metodą zapobiegania boreliozie oraz innym chorobom odkleszczowym jest stosowanie nieswoistych metod ochrony przed kleszczami np. stosowanie repelentów (środków odstraszających kleszcze), noszenie odzieży osłaniającej skórę, dokładna kontrola skóry po powrocie z terenów bytowania kleszczy oraz ochrona zwierząt domowych przed kleszczami.

W 2019 r. na terenie powiatu namysłowskiego odnotowano **19** przypadków zachorowania na boreliozę.

Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywoływaną przez prątki gruźlicy. Najczęściej zajmuje płuca, często przebiegając podstępnie i skąpoobjawowo.

Najczęściej źródłem zakażenia jest chory na gruźlicę człowiek, w którego wydalinach – zwłaszcza w płwocinie bądź w moczu – zawarte są prątki gruźlicy. Chory na gruźlicę wydala prątki nie tylko w trakcie kaszlu, ale i także w trakcie odkrztuszania, kichania, czy mówienia. Jeden chory aktywnie prątkujący może zakazić w ciągu roku ok. 15 osób. Prątki gruźlicy razem z powietrzem wnikają do organizmu poprzez drogi oddechowe podczas oddychania, a ich nośnikiem są kropelki płwociny lub śliny bądź cząsteczki kurzu, utrzymujące się w powietrzu w postaci aerozolu.

W 2019r. w powiecie namysłowskim zarejestrowano 3 nowe przypadki zachorowania na gruźlicę (wszystkie przypadki dotyczyły postaci płucnej).

Wścieklizna

W 2019 roku oddział epidemiologii przeprowadził **54** dochodzenia epidemiologiczne w przypadku podejrzenia o zakażenie wirusem wścieklizny, wskutek pogryzienia przez zwierzęta. Przeciwno wścieklicznie zostało zaszczepionych **5 osób** (4 osoby pogryzione przez psy, 1 osoba pogryziona przez szczura).

2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w powiecie namysłowskim poprzez:

1. sporządzanie rocznego zapotrzebowania na preparaty szczepionkowe, do realizacji Programu Szczepień Ochronnych w kolejnym roku kalendarzowym, finansowanych z budżetu Państwa, w ilościach zabezpieczających wykonywanie szczepień u dzieci i młodzieży powiatu namysłowskiego w określonych grupach wiekowych;
2. prowadzenie magazynu preparatów szczepionkowych (przychód i rozchód) dla punktów szczepień, do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży powiatu namysłowskiego;
3. prowadzenie bieżącego nadzoru nad stanem uodpornienia dzieci i młodzieży tzn, właściwego planowania, realizacji i prowadzenia wymaganej dokumentacji z realizacji szczepień ochronnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
4. sporządzanie terminowych sprawozdań zbiorczych:
  - nadzór nad kartami uodpornienia,
  - zużycie preparatów szczepionkowych do realizacji szczepień obowiązkowych;
5. prowadzenie nadzoru nad warunkami przechowywania, przyjmowania, wydawania oraz transportu preparatów szczepionkowych z magazynu PSSE do punktów szczepień w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
6. stałą gotowość organizacji szczepień ochronnych w sytuacjach nieprzewidzianych.

Obowiązek realizacji szczepień ochronnych w Polsce wynika z Ustawy z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (j.t. Dz. U. 2019 poz. 1239 z późn.zm.). Wykonywanie szczepień ochronnych w roku kalendarzowym, regulowane jest corocznie w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Jest on na bieżąco modyfikowany, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną. Zgodnie z rozporządzeniem obowiązkowymi szczepieniami w Polsce objęte są dzieci i młodzież od 0 do 19 r. ż.. Szczepienia wykonywane są przeciwko następującym chorobom: gruźlica, wirusowe zapalenie wątroby typu B, inwazyjne zakażenia *Haemophilus*

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

influenzae typu b, błonica, tężec, krztusiec, odra, świnka, różyczka, choroba Heinego-Medina (poliomyelitis) oraz p/inwazyjnymu zakażeniu Streptococcus pneumoniae (szczepienie wprowadzono do kalendarza od 01.01.2017r.).

Ocena realizacji szczepień ochronnych w powiecie namysłowskim za 2019 rok, procentowo przedstawia się następująco:

Rocznik	% realizacji	Rodzaj szczepienia
2019	98,64	szczepienie p/ gruźlicy szczepionką BCG
2018	99,21	szczepienie p/ wzv typu B
2018	98,68	szczepienia podstawowe p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz poliomyelitis i haemophilus influenzae typu b
2017	97,68	szczepienie podstawowe p/ odrze, śwince i różyczka
2012	98,35	szczepienie przypominające p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz poliomyelitis
2008	97,22	szczepienie przypominające p/odrze, śwince i różyczce
2005	94,71	szczepienie p/błonicy i tężcowi
2000	94,62	szczepienie przypominające p/błonicy i tężcowi

Źródłem powyższych danych są roczne sprawozdania z realizacji szczepień ochronnych, sporządzane każdego roku na podstawie indywidualnych kart szczepień, prowadzonych przez pracowników medycznych podmiotów leczniczych, w których funkcjonują punkty szczepień na terenie powiatu namysłowskiego.

W powiecie namysłowskim w minionym roku obowiązkowe szczepienia ochronne, wykonywane były w 8 nadzorowanych punktach szczepień kontrolowanych w ramach kompetencji Oddziału Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Namysłowie. Kontrole realizowane były w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru. Stwierdza się, że szczepienia dzieci i młodzieży wykonywane są prawidłowo, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, których realizacja szczepień obowiązuje w danym roku kalendarzowym. Dzieci i młodzież do szczepień kwalifikowane są po uprzednim badaniu lekarskim, odnotowywanym w dokumentacji medycznej dziecka. Szczepienia wykonuje wykwalifikowany personel medyczny, który posiada przeszkolenie w zakresie wykonawstwa szczepień, postępowania z preparatami szczepionkowymi, ich transportem, właściwym przechowywaniem oraz prowadzeniem obowiązującej dokumentacji i sporządzaniem sprawozdań w tym zakresie. Szczepienia we wszystkich punktach szczepień, wykonywane są wyłącznie sprzętem jednorazowego użytku, są to ampułkostrzykawki z proszkiem i zawieszyną do wstrzykiwań, przechowywane właściwie, przestrzegane są aktualne daty ważności. Szczepieniami ochronnymi w roku 2019 objęto 7459 dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 19 r. ż.

3. Sprawozdanie nadzoru nad stanem sanitarno-higienicznym zarejestrowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą poprzez:

- rejestrację nowych podmiotów wykonujących działalność leczniczą celem wpisu do ewidencji podmiotów nadzorowanych,
- planowanie i realizację rocznego planu kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w powiecie namysłowskim widniejących w ewidencji.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

W 2019 roku pod nadzorem oddziału były **98** podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w których łącznie przeprowadzono **71** kontroli. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że stan sanitarno – higieniczny podmiotów prowadzących działalność leczniczą jest zadawalający i ulega poprawie. Remonty i inwestycje w podmiotach prowadzone są na bieżąco. Właściciele dokładają wszelkich starań, aby pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne były w dobrym stanie, wyposażone w wysokiej jakości sprzęt medyczny, ażeby u pacjentów, którym świadczą usługi medyczne, zdobyć akceptację i zaufanie. Wszystkie świadczenia inwazyjne, oprócz świadczeń w gabinetach stomatologicznych wykonywane są przy użyciu sprzętu 1x użytku. Jest on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych świadczeń, a zachowania pracowników medycznych, podczas wykonywania procedur medycznych, skierowane są na zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów i własnego.

Reasumując, stan obiektów, w których świadczenia zdrowotne realizowane są przez podmioty medyczne wykonujące działalność leczniczą w powiecie namysłowskim, jest zadawalający. Obserwuje się poprawę zarówno w zakresie wachlarza świadczonych usług medycznych, wyposażenia w urządzenia diagnostyczne, funkcjonowania jak i poprawę stanu sanitarno - higienicznego placówek. Właściciele dbają o stan swoich obiektów, dostosowując ich stan do zmieniających się wymogów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- w zakresie nadzoru nad jakością wody

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia

Woda przeznaczona do spożycia na terenie powiatu namysłowskiego produkowana jest przez Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych EKOWOD Sp. z o.o. w Namysławie, ul. Mariańska 2.

Według ewidencji na 31.12.2019 r. funkcjonowało 5 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, wszystkie z wodą odpowiadającą wymaganiom.

L.p	Nazwa wodociągu (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba zaopatrywanej ludności	Jakość wody na koniec 2019r.- kwestionowane parametry	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów	Prowadzone postępowanie administracyjne	Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne
1.	Namysłów (Gręboszów, Siemysłów, Staroścín, Namysłów, Objazda, Ligotka, Józefków, Smarchowice Małe, Dębniak, Lubska, Barzyna, Bławaciska, Brzozowiec, Hałderze, Jastrzębie, Kamienna, Krasowice, Krzemieniec, Ligota Książęca, Łączany, Minkowskie, Mikowice, Niwki, Nowe Smarchowice, Nowy Folwark, Piękna Studnia Przechów, Rychnów, Smarchowice Śląskie, Smarchowice Wielkie, Stanek Wszeradów, Zielony Dąb, Ziemiłowice, Żaba, Żabka, Żabiak)	3632	Ok. 24050	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
2	Jakubowice (Głuszyna, Brzezinka, Baldwinowice, Bukowa Śląska, Chrzastów, Iglowice, Kowalowice, Michalice, Nowy Dwór, Pawłowice, Smogorzów, Woskowice Małe, Bukowie, Idzikowice, Jakubowice, Krzyków, Młokicie, Marysin, Pągów, Pielgrzymowice, Pszeniczna, Wilków, Wilkówek, Wojciechów, Wojciechów Kolonia, Zbytki)	594	Ok. 7600	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
3	Świerczów (Bąkowice, Bielice, Biestrzykowice, Dąbrowa, Gola, Grodziec, Jażwinka, Kuźnica Dąbrowska, Mała Kolonia, Miejsce, Miodary, Osiek Duży, Oziąbel, Pieczyska, Świerczów, Zawada, Zbica, Zorzów, Wężowice)	105	Ok. 3381	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
4	Siedlice (Pokój, Siedlice, Krogulna, Zieleniec, Żabiniec, Jagienna, Kozuby, Domaradz, Domaradzka Kuźnia, Paryż, Dąbrówka Dolna, Fałkowice, Świercowskie, Szum, Lubnów, Kopalina, Zawieść)	451	Ok. 5646	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-
5	Woskowice Górne (Domaszowice, Dziedzice, Nowa Wieś, Międzybrodzie, Polkowskie, Strzelce, Szerzyna, Sułoszów, Świbne, Wielka Kolonia, Wielołęka, Włochy, Woskowice Górne, Wygoda, Zalesie, Zofijówka)	594	Ok. 3370	przydatna do spożycia	nie stwierdzono	-	-

Ponadto, nadzorem sanitarnym objęty jest wodociąg zakładowy Browar Namysłów Sp. z o.o. wykorzystujący wodę w **99,7 %** do produkcji spożywczej.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Ocena jakości wody na terenie powiatu – W 2019 r. po przeprowadzonych badaniach laboratoryjnych wody pobranej ze wszystkich wodociągów powiatu namysłowskiego w ramach monitoringu jakości wody w zakresie oznaczonych parametrów organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych stwierdzono, że woda spełnia wymagania stawiane dla wody przeznaczonej do spożycia.

liczba wodociągów publicznych wg ewidencji (stan na 31.12.2019r.)	=====	5
liczba skontrolowanych wodociągów (w ciągu roku 2019r.)	=====	3
liczba kontroli	stanu sanitarno-technicznego	3
	związanych z poborem próbek wody	11
liczba pobranych próbek wody do badań (łącznie)	fizykochemicznych	13
	mikrobiologicznych	31

W 2019 r. w 2 obiektach (1 szpital, 1 inny obiekt świadczący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż świadczenia szpitalne) przeprowadzono badania ciepłej wody pod kątem obecności pałeczek Legionella Sp.. Łącznie do badań pobrano **6 próbek**. Wszystkie zbadane próbki wody spełniały wymagania w tym zakresie.

Pływalnie i baseny

W ewidencji widnieją 3 obiekty (pływalnia kryta, pływalnia odkryta i basen letni przy szkole podstawowej). W 2019 roku nadzorem objęto 2 obiekty tj. pływalnię krytą i pływalnię odkrytą. Basen letni w sezonie 2019 nie został otwarty.

W czasie kontroli stwierdzono, że stan sanitarno-porządkowy pływalni był dobry. Postępowanie z odpadami komunalnymi oraz nieczystościami płynnymi prowadzone było w sposób prawidłowy. Obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągu publicznego Namysłów. Na terenie pływalni odkrytej wyznaczone są miejsca do plażowania, zagospodarowane zielenią niską. Zarządca z własnej inicjatywy, na bieżąco dokonuje remontów i przeglądów technicznych wyposażenia.

Do tut. Inspektora Sanitarnego wpłynęła informacja, że z dniem 13.09.2019 r. w trybie natychmiastowym, pomimo przeprowadzonej przerwy technologicznej w czasie której wykonano szereg przeglądów technicznych wyposażenia, prac serwisowych i remontowych, kryta pływalnia została zamknięta przez właściciela do odwołania, po konsultacji z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego. Przeprowadzona ekspertyza stanu technicznego niecki sportowej stwierdziła, że dalsze jej użytkowanie zagrażałoby bezpieczeństwu osób z niej korzystających.

Pływalnie kryte	1
Pływalnie odkryte	1
Liczba pobranych próbek wody do badania	21
fizykochemicznego	14
mikrobiologicznego	19
Liczba wydanych decyzji dot. jakości wody	2 (finansowe)

I. W 2019 r. nie pobierano próbek do badań z niecki basenu szkolnego przy Szkole Podstawowej

nr 4 w Namysłowie, przy ul. Reymonta, ponieważ basen nie został otwarty w sezonie letnim 2019.

II. W ramach kontroli jakości wody pobranej do badań na **plywalni odkrytej** (działającej w sezonie letnim) w Centrum Turystyki i Rekreacji „Delfin” w Namysłowie przy ul. Konopnickiej 2, pobrano z niecek i systemu cyrkulacji 5 próbek wody do badań laboratoryjnych (w tym 5 do badań fizykochemicznych, 4 do badań bakteriologicznych). Przeprowadzone badanie wody w zakresie fizykochemicznym wykazało nieodpowiednią jakość wody tj. chloru wolnego poniżej normy w nieckach basenu letniego i brodzika dla dzieci, ponadnormatywną wartość odczynu pH. O wynikach analiz poinformowano telefonicznie osobę odpowiedzialną w CTiR „Delfin” w Namysłowie celem wykorzystania służbowego i podjęcia stosownych działań w obiekcie oraz wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie opłaty za badania wody, a następnie wydano decyzję finansową w tym zakresie.

Przeprowadzone analizy próbek wody pobranych do badań w zakresie pozostałych parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych nie wykazały przekroczeń normy.

III. W ramach kontroli jakości wody pobranej do badań na **plywalni krytej** w Centrum Turystyki i Rekreacji „Delfin” w Namysłowie przy ul. Konopnickiej 2, z niecek pływalni krytej pobrano z niecek, wani SPA i systemu cyrkulacji 21 próbki wody do badań laboratoryjnych (w tym 9 do badań fizykochemicznych, 8 do badań bakteriologicznych, 7 pod kątem obecności pałeczek Legionella Sp.). Przeprowadzone badanie wody w zakresie fizykochemicznym wykazało nieodpowiednią jakość wody tj. chloru wolnego poniżej normy oraz ponadnormatywną wartość chloru związanego w nieckach basenu sportowego, rekreacyjnego i w wannach SPA, ponadnormatywną zawartość chloru związanego w systemach cyrkulacji basenu sportowego, rekreacyjnego i wani SPA. O wynikach analiz poinformowano telefonicznie osobę odpowiedzialną w CTiR „Delfin” w Namysłowie celem wykorzystania służbowego i podjęcia stosownych działań w obiekcie oraz wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie opłaty za badania wody, a następnie wydano decyzję finansową w tym zakresie.

Przeprowadzone analizy próbek wody pobranych do badań w zakresie pozostałych parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych nie wykazały przekroczeń normy.

w zakresie higieny komunalnej

Podmioty wykonujące działalność leczniczą

Rodzaj placówki	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych	Liczba obiektów ze złym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym
Podmioty lecznicze	21	8	2

Stan bieżący sanitarno-porządkowy we wszystkich skontrolowanych obiektach oceniono jako dobry. Nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Kontrolowane zakłady posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarza się odpady medyczne oraz zawarte ze specjalistycznymi firmami umowy na odbiór i utylizację ww. odpadów. Źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia kontrolowanych zakładów są wodociągi publiczne, nieczystości płynne z większości obiektów odprowadzane są do sieci kanalizacyjnych. Ciepła woda w obiektach pochodzi z elektrycznych przepływowych podgrzewaczy wody lub własnych kotłowni. W dwóch obiektach stwierdzono nieprawidłowości, tj. w 1 obiekcie, stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w części pomieszczeń oraz brak dostosowania do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz.739) do końca 2017 r. w zakresie rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas. W związku z tym wydano decyzję z terminem wykonania zaleceń oraz decyzję finansową; w drugim obiekcie stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w jednym pomieszczeniu. Z uwagi na usunięcie uchybień nie wydano decyzji nakazowej (w tym zakresie postępowanie umorzono), wydano decyzję finansową.

Obiekty użyteczności publicznej:

Rodzaj placówki	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny
Obiekty hotelarskie (hotele, gospodarstwa agroturystyczne, inne obiekty)	14	7	1
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	50	27	0
Dworce kolejowe	1	1	0
Ustępy publiczne	3	2	1
Cmentarze	29	0	0
Domy przedpogrzebowe	2	2	0
Postoje leśne	9	6	0
Korty tenisowe	1	0	0
Stadiony	1	1	0
Przystanki autobusowe	66	40	0
Stacje paliw	4	2	0
Place zabaw	14	14	0
Środki transportu (autobusy, karetki, samochody do przewozu zwłok)	0	5	0
Razem	194	107	2

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Przeprowadzone w powyższych obiektach kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości, z wyjątkiem dwóch przypadków, tj. w 1 ustępie publicznym, stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny pomieszczeń i wyposażenia obiektu, osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatem karnym, wydano decyzje finansowe oraz w 1 obiekcie świadczącym usługi hotelarskie stwierdzono zły stan higieniczno-zdrowotny ścian w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, wydano decyzję z terminem wykonania zaleceń oraz decyzję finansową.

Skargi i wnioski

W 2019 r. wpłynęły 2 wnioski dot. interwencji w sprawie uciążliwości sąsiedzkiej na terenach wiejskich dotyczące „występowania nieprawidłowości w prowadzonym gospodarstwie rolnym, polegającym na zanieczyszczaniu ziemi w trakcie mycia maszyn rolniczych” i niewłaściwego gospodarowania płynnymi odchodami zwierzęcymi w związku z prowadzoną hodowlą bydła oraz 1 wniosek z terenu Namysłowa dot. bytowania szczurów wokół zabudowań gospodarczych w pobliżu zabudowań mieszkalnych w sąsiedztwie Rynku. Interwencje zgodnie z właściwościami przekazano Burmistrzowi Namysłowa w celu ich dalszego rozpatrzenia.

Działalność kontrolno – represyjna

1. przeprowadzono 106 kontroli (w tym 17 kontroli jakości wody);
2. pobrano do badania laboratoryjnego łącznie 58 próbek wody (przeznaczonej do spożycia, wody basenowej oraz wody w obiektach użyteczności publicznej w kierunku oznaczenia bakterii Legionella sp.);
3. wydano 62 decyzji merytorycznych i 7 decyzje finansowe,
4. wydano 13 postanowień.
5. nałożono 2 mandaty karne (na kwotę 150,00 zł).

w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami żywieniowo – żywnościowymi, nadzorem sanitarnym w powiecie namysłowskim objęto **456** obiektów żywnościowych. W zaplanowanych na rok 2019 obiektach oceniany był stan techniczny, bieżący stan sanitarny i porządkowy, jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków, jak również kwalifikacje pracowników w zakresie znajomości podstawowych zagadnień higieny.

W ramach prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami żywieniowymi przeprowadzano ich klasyfikację, „ARKUSZ OCENY STANU SANITARNEGO”. W wyniku sporządzenia powyższego „ARKUSZA” kontrolowany obiekt uzyskiwał ocenę zgodną lub niezgodną z wymaganiami. Przyczyną uzyskania oceny niezgodnej – świadczącej o złym stanie sanitarnym było występowanie jednej lub kilku następujących uchybień, a mianowicie :

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych nieprawidłowej jakości zdrowotnej : przeterminowane środki spożywcze, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych bez oznakowania, brak porządku i czystości, brak segregacji przy przechowywaniu środków spożywczych, brak dokumentacji potwierdzającej ich pochodzenie,
- przechowywanie produktów łatwo psujących się poza urządzeniami chłodniczymi, brak zapewnienia ciągłości łańcucha chłodniczego.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

W stosunku do 2018r. liczba obiektów o złym stanie sanitarnym uległa nieznacznemu zwiększeniu (w 2018r. – 4,27 %, natomiast w 2019r. – 4,82 %).

% obiektów z oceną niedostateczną	2019r.	2018r.
Ogółem	4,82	4,27
<i>w tym :</i>		
sklepy spożywcze	6,67 % sklepów [1,97 % wszystkich obiektów]	12,68 % sklepów [4,04 % wszystkich obiektów]
magazyny hurtowe	0.0	7,69 % magazynów hurtowych [0,23% wszystkich obiektów]
inne obiekty obrotu żywnością	4,54 % [0,44 % wszystkich obiektów]	0,0
żywienie zbiorowe typu otwartego	8,57 % [0,66 % wszystkich obiektów]	0,0
mała gastronomia	2,94 % [0,22 % wszystkich obiektów]	0,0
zakłady usług cateringowych	33,33 % [0,22 % wszystkich obiektów]	0,0

Tak znaczne zwiększenie procentowe obiektów niezgodnych z wymaganiami, w stosunku do wszystkich obiektów będących pod nadzorem PPIS w Namysłowie, wynikało przede wszystkim ze stanu sanitarno – higienicznego sklepów spożywczych.

Po stwierdzeniu w czasie kontroli sanitarnych faktu naruszenia obowiązujących przepisów, wszczynano postępowanie administracyjne (wydawano decyzje administracyjne), bądź karne (nakładano na osoby odpowiedzialne mandaty karne kredytowane). Po zakończeniu prowadzonego postępowania kontrolowane obiekty powracały do stanu zgodności z przepisami.

W wyniku realizowanych zadań kontrolnych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2019r. uzyskano dane przedstawiające poniższe zestawienie :

<i>wyszczególnienie</i>	<i>Liczba obiektów wg ewidencji</i>	<i>Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji administracyjnych*</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów karnych</i>	<i>Kwota nałożonych mandatów</i>	<i>Liczba pobranych próbek</i>	<i>Liczba zakwestionowanych próbek</i>
Zakłady produkcji żywności, w tym żywności pierwotnej	81	33	14	1	200	40	---
Sklepy spożywcze	135	126	37	10	2050	146	4
Kioski spożywcze	6	4	---	---	---	---	---
Magazyny hurtowe	14	7	4	---	---	1	---
Obiekty ruchome i tymczasowe	18	33	5	---	---	2	---
Środki transportu	19	2	2	---	---	---	---

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

wyszczególnienie	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych*	Liczba nałożonych mandatów karnych	Kwota nałożonych mandatów	Liczba pobranych próbek	Liczba zakwestionowanych próbek
Inne punkty sprzedaży żywności	44	17	7	2	250	5	---
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego (kawiarnie, restauracje, bary)	35	24	13	4	1100	12	---
Zakłady żywienia zbiorowego typu „zakłady małej gastronomii (smażalnie, fast-foody, pijalnie piwa, ogródki piwne)	34	19	11	1	200	1	---
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (żywnie zorganizowanych grup ludności)	55	62	6	1	300	---	---
Producent wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	---	---	---	---	---	---
Sklepy i hurtownie z materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	---	---	---	---	---	---
Sklepy kosmetyczne	---	---	---	---	---	---	---
Graniczna kontrola sanitarna	---	51	51	---	---	---	---
OGÓŁEM	456	378	150	19	4.100	207	4

*wszystkie wydane decyzje administracyjne

W czasie kontroli sanitarnych najczęściej stwierdzano nieprawidłowości :

I. dotyczące stanu technicznego :

- brak funkcjonalnego przystosowania pomieszczeń do prowadzonej działalności,
- brak lub za małe zaplecze socjalno - sanitarne obiektów,
- zły stan sanitarno – techniczny pomieszczeń – zniszczone ściany, posadzki, sufity, odpryski tynku, farby, ubytki glazury na ścianach i posadzkach.

II. dotyczące bieżącego stanu sanitarnego :

- wprowadzenie do obrotu handlowego środków spożywczych po okresie przydatności do spożycia,
- niewłaściwa ekspozycja towarów w sklepach, np: środki spożywcze nieopakowane ustawione na ladach, przez co narażone są na zanieczyszczenie przez: klientów, owady (muchy) lub kurz,
- nieprzestrzeganie odpowiednich warunków przechowywania środków spożywczych (temperatura, wilgotność pomieszczeń) - środki spożywcze przechowywane są poza urządzeniami chłodniczymi, np. jogurty, wyroby garmażeryjne - co powoduje narażenie ich na zepsucie,
- brak odzieży ochronnej lub nieużywanie posiadanej odzieży ochronnej,
- brak porządku i czystości w pomieszczeniach obiektów,

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- brak porządku i czystości w lokalach gastronomicznych.

Nieprawidłowości te były usuwane najczęściej w czasie kontroli sanitarnych, bądź bezpośrednio po kontrolach sanitarnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości właściciele kontrolowanych obiektów karano mandatami karnymi kredytowanymi. Nałożono 19 mandatów karnych na kwotę łącznie 4.100,00 zł. W celu usunięcia nieprawidłowości wymagających nakładu czasu bądź zgromadzenia środków finansowych, wydawano decyzje administracyjne.

Ogółem wydano 150 decyzji administracyjnych, tj.

- 7 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 32 decyzje nakazujące zwrot kosztów, wystawiane każdorazowo w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości oraz za przeprowadzenie ponownej kontroli sanitarnej sprawdzającej usunięcie nieprawidłowości,
- 42 decyzji administracyjnych, wydanych na wniosek Strony, na podstawie których Strony wnioskujące nabyły prawo (dotyczyło to zatwierdzenia i zmiany zatwierdzenia zakładów),
- 18 decyzji administracyjnych, wydanych na wniosek Strony, na podstawie których Strony wnioskujące nabyły prawo (dotyczyło to wykreślenia zakładów z prowadzonego rejestru),
- 51 decyzji nakazujących zwrot kosztów kontroli w przypadku przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej środków spożywczych importowanych i eksportowanych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności operatorzy rynku żywnościowego zobowiązani są do podejmowania działań prewencyjnych, poprzez wdrażanie w obiektach zasad systemów zapewnienia jakości tzn. systemów GHP (dobrej praktyki higienicznej) / GMP (dobrej praktyki produkcyjnej) / HACCP (systemu nadzorowania krytycznych punktów kontroli). W ramach prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego nadzorowano stopień wdrażania w obiektach zasad GHP / GMP / HACCP. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych uzyskano następujące dane (podane w poniższej tabeli):

Stopień wdrażania zasad GHP / GMP / HACCP

Lp.	Zagadnienie	Zebrane dane dla zakładów						Ogółem
		wytwórnice i obrót materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	produkcji i przetwórstwa	obrotu	żywienia zbiorowego		Razem	
					typu			
					zamkniętego	otwartego		
1	2	3	4	5	6	7	8 (6 + 7)	9 (3 + 4 + 5 + 8)
1.	Liczba zakładów ogółem	15	81	236	55	69	124	456
2.	Liczba zakładów spełniających wymogi GHP / GMP	2	36	236	55	69	124	398
3.	% udział zakładów posiadających wdrożony system GHP/GMP	13 %	44 %	100 %	100 %	100 %	100 %	87 %
4.	Liczba zakładów posiadających wdrożone zasady systemu HACCP	=	14	75	43	15	58	147

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

5.	% udział zakładów posiadających wdrożone zasady systemu HACCP	=	17 %	32 %	78 %	22 %	47 %	32 %

Analizując powyższe zestawienie dotyczące zagadnień GHP/GMP/HACCP można wyciągnąć następujące wnioski :

- systemy te nie funkcjonują w nowo powstających zakładach żywnościowo – żywieniowych,
- część obiektów posiadających wdrożone systemy GHP / GMP,
- w związku z większą świadomością właścicieli zakładów, wynikającą z ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo żywności coraz więcej podmiotów posiada wdrożone zasady systemu HACCP, bądź jest w trakcie wdrażania tych zasad,
- najgorsza jest sytuacja w obiektach obrotu materiałami w wyrobami do kontaktu z żywnością, tj. w sklepach AGD.

III. dotyczące jakości zdrowotnej produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych :

Jakość zdrowotna środków spożywczych kontrolowana była poprzez pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu i przekazywanie w celu przeprowadzenia badań do laboratorium analitycznego w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Opolu wraz z Oddziałami Laboratoryjnymi w Kluczborku oraz Kędzierzynie – Koźlu. Pobierane do badania laboratoryjnego próbki badane były również w laboratoriach badawczych poza województwem opolskim, w tym m.in. w (wg załączonego wykazu):

- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej we Wrocławiu – oznaczanie obecności bakterii *Campylobacter* oraz badania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Warszawie – oznaczanie zawartości estrów 3-MCPD i estrów glicydołu,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Rzeszowie – oznaczanie poziomu pozostałości pestycydów, migracji specyficznej bisfenolu A,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Rzeszowie Oddział Laboratoryjny w Sanoku – badanie żywności napromienianej,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Poznaniu - GMO,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach - WWA,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Białymstoku – oznaczenie zawartości karbaminianu etylu,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Szczecinie - oznaczanie zawartości glutenu oraz izomerów trans,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Bydgoszczy – oznaczenie zawartości mikotoksyn,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Katowicach – wybrane parametry z gr. 26 (suplementy diety),
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Łodzi – oznaczenie pozostałości pestycydów,
- Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej – badanie aktywności promieniotwórczej

oraz

- Laboratorium Inspekcji Weterynaryjnej Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach – badanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych.

Próby środków spożywczych pobierano zarówno od producentów, jak i w punktach sprzedaży. Badano jakość mikrobiologiczną, chemiczną (zawartość pozostałości pestycydów, metali szkodliwych dla zdrowia, azotynów i azotanów jako wynik zanieczyszczenia środowiska, obecności GMO, zawartości substancji dodatkowych dozwolonych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, glutenu, furanu, izomerów trans, akryloamidu, mykotoksyn, itp.), cechy organoleptyczne, sprawdzano stan opakowań, napromienianie żywności oraz oznakowanie środków spożywczych. Najczęściej pobierano do badania laboratoryjnego próby produktów, których spożycie jest największe, a więc : mleka i przetworów mlecznych, wędlin, przetworów zbożowych, tłuszczów, wyrobów ciastkarskich, napojów bezalkoholowych oraz wyrobów garmażeryjnych.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek pobranych zgodnie z opracowanym „Planem pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności na 2019r.” zakwestionowano 4 próbki, tj:

- suplement diety pn.: “Guarana Shot o smaku malinowo-cytrynowo-miętowym” – wprowadzanie konsumenta w błąd co do zawartości kofeiny,
- mięsa drobiowego - stwierdzenia obecności bakterii z grupy *Campylobacter*,
- płatki żytnie błyskawiczne pełnoziarniste – zawyżona zawartość Miotoksyn (Ochratoksyny A),
- brokuł – przekroczone NDP (najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości Chlorpyryfos).

Otrzymane wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych z 207 pobranych próbek pozwalają na wyciągnięcie wniosku, iż stan bezpieczeństwa żywności (w zakresie badanych grup produktów oraz kierunków badań) na terenie powiatu namysłowskiego nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

w zakresie higieny pracy w zakładach pracy

W 2019 roku znajdowało się w ewidencji 198 zakładów pracy, będących na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie, nadzorowanych przez Oddział Higieny Pracy.

Zasadnicze przedsięwzięcia w zakresie higieny pracy w 2019 r. to:

1. Koordynowanie i prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
2. Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawach chorób zawodowych.
3. Koordynowanie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.
4. Koordynowanie i prowadzenie nadzoru przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
5. Koordynowanie działań związanych z nadzorem nad produktami biobójczymi.
6. Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach

- cytostatycznych.
7. Uczestniczenie i koordynowanie realizacji inicjatyw sieci CLEEN.
  8. Uczestniczenie i koordynowanie realizacji inicjatyw Forum BPR Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych, działającej przy ECHA.
  9. Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.
  10. Koordynowanie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.
  11. Koordynowanie działań związanych z nadzorem nad detergentami.
  12. Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych.

We wszystkich nadzorowanych, przez Oddział Higieny Pracy PSSE w Namysłowie, zakładach pracy zatrudnione są 5.863 osoby.

W zakładach pracy na stanowiskach pracy występują czynniki szkodliwe dla zdrowia takie jak: hałas, zapylenie, związki chemiczne, czynniki biologiczne i rakotwórcze.

W zakładach pracy występują również warunki uciążliwe. Są to między innymi: praca nocna, praca w wymuszonej pozycji ciała, monotypowe ruchy kończyn, obsługa monitorów ekranowych, ciężka praca fizyczna, mikroklimat chłodny, mikroklimat gorący, praca w środowisku mokrym.

W 2019 roku w nadzorowanych zakładach przeprowadzono łącznie **73** kontrole i rekontrole sanitarne, oceny narażenia zawodowego w związku z chorobą zawodową, rozpoznania środowiska pracy, czynników rakotwórczych, niebezpiecznych substancji chemicznych i prekursorów, kontrole wprowadzania do obrotu i występowania w środowisku pracy wyrobów chemicznych niebezpiecznych, biobójczych i detergentów, warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach pracy, kontrole w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły różnych zagadnień, w tym :

- 54 kontrole przeprowadzone w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi,
- 8 kontrole przeprowadzonych w ramach nadzoru nad prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3,
- 19 kontrole przeprowadzonych w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 14 kontrole przeprowadzonych w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- 19 kontrole przeprowadzonych w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- 7 kontrole przeprowadzonych w ramach nadzoru nad detergentami,

Łącznie w 2019 roku skontrolowano 63 zakłady pracy (zatrudniające 4.110 osób), w tym między innymi skontrolowano:

- 17 obiektów zajmujących się obrotem substancjami i preparatami chemicznymi,
- 27 obiektów stosujących substancje i preparaty chemiczne,
- 3 obiekty zajmujące się obrotem prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3,
- 11 obiektów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze,
- 13 obiektów w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- 17 obiektów w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy.

Na stwierdzone nieprawidłowości wydano ogółem 31 decyzji, w tym:

- 13 decyzji zawierających nakazy merytoryczne. Razem w wydanych decyzjach zawarto 66 nakazów.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- 12 decyzji zawierających nakazy dotyczące zwrotów kosztu kontroli do Budżetu Państwa.
- 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.
- 1 decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Nie wydawano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy ani zakładów. Decyzje zawierały nakazy merytoryczne dotyczące: spełniania wymogów bhp w przypadku występowania w zakładach substancji chemicznych, czynników lub procesów rakotwórczych i mutagennych, oceny ryzyka zawodowego, wykonywania pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, występowania na stanowiskach pracy czynników biologicznych, substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie, wycofania z obrotu oraz zaprzestania stosowania produktów biobójczych niewłaściwie oznakowanych.

Przekroczenia normatywów higienicznych (zapylenie, hałas i mikroklimat zimny) występują w 21 zakładach pracy, z czego skontrolowano 10 zakładów pracy. Skontrolowane zakłady produkcyjne należą do rolnictwa, leśnictwa, przemysłu spożywczego, drzewnego, kamieniarskiego, wyrobów metalowych, produkcji maszyn i urządzeń oraz produkcji mebli.

Ogółem w zakładach narażone są 264 osoby,
w tym:

- narażonych na czynniki fizyczne jest 261 osób, w tym na mikroklimat zimny 38 osób,
- narażonych na hałas – 223 osoby, w 18 zakładach,
- pyły – 11 osób, w 4 zakładach,
- czynnik chemiczny – 5 osób w 2 zakładach,
- mikroklimat zimny – 38 os. w 1 zakładzie.

Decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych nie wydawano, gdyż obniżenie stężeń i natężeń czynników występujących w tych zakładach jest praktycznie niemożliwe. Ciągłe zmiany w ilości osób narażonych są spowodowane tworzeniem nowych stanowisk pracy i rozbudową dużych zakładów, w których następuje zmiana technologii, wymiana maszyn, zmiana profilu produkcji lub likwidacja stanowisk. Zapylenie przekroczone jest głównie w piekarniach, gdzie nie można zamontować dodatkowej wentylacji ze względów technologicznych. W zakładach przemysłu drzewnego zwiększenie wentylacji nie wszędzie przyniosło dobre rezultaty. Również zakłady od wielu lat borykają się z obniżeniem hałasu, co ze względów technologicznych jest bardzo trudne, nie wszystkie bowiem maszyny da się odizolować lub obudować. Zawieszane ekrany dźwiękochłonne przyniosły niewielkie zmiany, generalnie poziom jest niższy, ale mimo to nadal powyżej NDN. Pracownicy zatrudnieni w warunkach ponadnormatywnych oraz przy przekroczeniach progu działania hałasu stosują ochrony osobiste odpowiednio dobrane do rodzaju narażeń.

Pomimo występowania w zakładach pracy powiatu namysłowskiego wielu czynników szkodliwych dla zdrowia w ostatnich latach nie stwierdza się występowania dużej ilości chorób związanych z wykonywaną pracą.

W jednym dużym zakładzie produkującym meble zakupiono nową maszynę do szlifowania – szlifierkę walcową, zlikwidowano 3 zakłady branży spożywczej oraz 1 zakład produkcyjny w rolnictwie. W zakładach pracy przeprowadzone są zmiany w organizacji pracy pracowników narażonych na oddziaływanie hałasu ponadnormatywnego w celu osiągnięcia poziom hałasu poniżej 85dB w przeliczeniu na 8-godzin pracy.

W związku z tym jest mniej osób narażonych w zakładach pracy:

- W PKD 01 – 6 osób,
- W PKD 10 – 28 osób,
- W PKD 31 – 3 osoby.

Zmiany w ilościach osób narażonych w porównaniu do roku ubiegłego związane są ze zmianami zatrudnienia w zakładach pracy.

W zakładach pracy ilość zaplecza socjalno-sanitarnego jest wystarczająca w stosunku do osób zatrudnionych. Ocena stanu zaplecza socjalno-sanitarnego w nadzorowanych zakładach pracy ogólnie jest zadowalająca.

W dalszym ciągu pod tym względem najlepiej oceniane są zakłady:

- Froneri Sp. z o.o., Zakład w Namysłowie przy ul. Oleśnickiej 17,
- NB Polska Sp. z o.o. w Namysłowie,
- Diehl Controls Polska Sp. z o.o. w Namysłowie,
- „Browar Namysłów” Sp. z o.o. w Namysłowie,
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Namysłów.

Nadzór nad chemikaliami

Substancje i mieszaniny chemiczne

W 2019 r. w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono łącznie 54 kontrole, z podziałem podanym poniżej.

Działalność kontrolna

Liczba kontroli ogółem: 54

Liczba kontroli u **wprowadzających do obrotu:**

- chemia: 21
- biobójcze: 13
- detergenty: 5
- prekursory: 3

Liczba kontroli u **stosujących w działalności zawodowej:**

- chemia: 33
- biobójcze: 6
- detergenty: 2
- prekursory: 5

Skontrolowane produkty – ogółem: 103

Wprowadzanie do obrotu:

Liczba skontrolowanych produktów: 64

w tym:

- produktów biobójczych: 33
- prekursorów narkotyków: 2
- detergentów: 10

Liczba skontrolowanych etykiet ogółem: 64

w tym:

- produktów biobójczych: 33
- prekursorów narkotyków: 2
- detergentów: 10

Liczba skontrolowanych kart charakterystyki ogółem: 60

w tym:

- produktów biobójczych: 31
- prekursorów narkotyków: 2

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

- detergentów: 10

Kontrolowane produkty to głównie chemia gospodarcza i budowlana oraz środki do utrzymania czystości.

Liczba kontroli podczas, których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem: 5 w 5 zakładach.

Liczba kontroli, w których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin: 6 kontroli w 6 zakładach.

Liczba zakwestionowanych produktów ogółem: 15

Stwierdzone nieprawidłowości:

- nieprawidłowe oznakowanie substancji i mieszanin chemicznych sklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie – 6 wprowadzających do obrotu,
- nieprawidłowe karty charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych sklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie – 5 wprowadzających do obrotu.

Liczba substancji chemicznych/mieszanin chemicznych, dla których zakwestionowano karty charakterystyki – 7

Liczba substancji chemicznych/mieszanin chemicznych, dla których zakwestionowano oznakowanie – 11

W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – w 2 decyzjach wydano 5 nakazów.

W zakresie produktów biobójczych – w 2 decyzjach wydano 5 nakazów.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami u wprowadzających do obrotu, sprawy przekazano właściwym terenowo PPIS, ze względu na siedzibę producenta i/lub dostawcy (w ramach nadzoru nad chemikaliami nieprawidłowościami w kartach charakterystyki i oznakowaniu niebezpiecznych substancji lub mieszanin, wprowadzanych do obrotu przez podmioty podlegające ich nadzorowi). Informacje w tym przedmiocie, uzyskane w ramach prowadzonych kontroli przekazano Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym w: Warszawie, Łodzi, Wrocławiu, Świdnicy, Poznaniu, Poddębicach, Bydgoszczy, Lublinie, Gliwicach.

Stosowanie:

Liczba skontrolowanych produktów: 39

w tym:

- produktów biobójczych: 9
- prekursorów narkotyków: 2
- detergentów: 5

Liczba skontrolowanych etykiet ogółem: 25

w tym:

- produktów biobójczych: 9
- prekursorów narkotyków: 2
- detergentów: 3

Liczba skontrolowanych kart charakterystyki ogółem: 39

w tym:

- produktów biobójczych: 9
- prekursorów narkotyków: 2
- detergentów: 5

Liczba kontroli podczas, których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem: 7 w 7 zakładach.

Liczba kontroli, w których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin: 4 kontroli w 4 zakładach.

Liczba zakwestionowanych produktów ogółem: 7

Liczba stosujących, u których stwierdzono brak aktualnego spisu stosowanych substancji

niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 3

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w ramach nadzoru nad chemikaliami - nieprawidłowości w kartach charakterystyki i oznakowaniu niebezpiecznych substancji lub mieszanin, produktów biobójczych, powiadomiono właściwych Inspektorów Sanitarnych.

Kontrolowane produkty chemiczne są stosowane w procesach produkcyjnych do mycia odtłuszczania, zabezpieczania maszyn i urządzeń, uzdatniania wody, lakierowania, malowania, zabezpieczania przed działaniem czynników zewnętrznych, do dezynfekcji, mycia i utrzymania czystości.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- brak spisu stosowanych w zakładzie substancji i ich mieszanin stwarzających zagrożenie – 3 zakłady,
- nie zapewnienie pracownikom właściwych, zgodnych z informacjami zawartymi w kartach charakterystyki, środków ochrony indywidualnej – 2 zakłady,
- nieprawidłowe oznakowanie substancji i mieszanin chemicznych sklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie – 4 zakłady - w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, sprawy przekazano właściwym terenowo PPIS, ze względu na siedzibę producenta i/lub dostawcy),
- nieprawidłowe karty charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych sklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie – 7 zakładów - w związku ze stwierdzonymi uchybieniami u stosujących w działalności zawodowej, sprawy przekazano właściwym terenowo PPIS, ze względu na siedzibę producenta i/lub dostawcy),
- brak instrukcji magazynowania i przechowywania niebezpiecznych mieszanin chemicznych – 2 zakłady,
- nie zapoznanie pracowników z opracowanymi instrukcjami magazynowania niebezpiecznych mieszanin chemicznych – 1 zakład.

W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – w 9 decyzjach wydano 25 nakazów.

Uchybienia w zakresie produktów biobójczych – stwierdzono w 3 zakładach:

- stosowanie produktu biobójczego niewłaściwie oznakowanego - 1 zakład (1 produkt biobójczy pod kątem prawa biobójczego),
- stosowanie produktu biobójczego bez wymaganego opakowania - 2 zakłady (2 produkty biobójcze pod kątem prawa chemicznego i biobójczego).

Przeprowadzono 1 kontrolę związaną z realizacją inicjatyw Forum wymiany informacji ECHA w Helsinkach – projekt REF-7. Kontrola została przeprowadzona w obiekcie, będącym producentem substancji UVCB – popioły (pozostałości) z węgla, nr WE 931-322-8.

Przeprowadzono 2 kontrole związane z realizacją inicjatyw Forum wymiany informacji ECHA w Helsinkach – projekt BEF-1. Kontrole zostały przeprowadzone w 2 obiektach, wprowadzających do obrotu m.in. mieszaniny chemiczne poddane działaniu produktów biobójczych.

Podczas kontroli przeprowadzanych w bieżącym roku sprawozdawczym w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu produktów chemicznych. W głównej mierze zakłady nie posiadają aktualnych wydań kart charakterystyki produktów oraz wykazuje się braki w dokumentacji np. instrukcji magazynowania, spisu substancji chemicznych

i ich mieszanin, nie stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej dla pracowników oraz w dalszym ciągu stosowanie produktów chemicznych bez etykiet w języku polskim.

Większość produktów biobójczych, sprawdzanych w 2019 r. była prawidłowo oznakowana oraz posiadała pozwolenia na wprowadzanie do obrotu. Wycofano z obrotu 3 produkty biobójcze, które nie spełniały wymagań zarówno art. 69 ust.1 jak i art. 69 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U.UE.L.2012.167.1 z późn. zm.). Wycofano również 1 produkt, który nie spełniał wymagań art. 69 ust.1 ww. rozporządzenia i rozporządzenia (WE) NR 1272/2008.

Zakwestionowano również etykiety i karty charakterystyki produktów biobójczych ponieważ nie spełniały wymagań zarówno art. 69 ust.1 i ust.2 wyżej wymienionego rozporządzenia jak rozporządzenia (WE) NR 1272/2008.

Wprowadzane do obrotu i stosowane są prekursory kat.3.

Handel pomiędzy Wspólnotą, a państwami trzecimi nie jest prowadzony na naszym terenie.

Występuje natomiast handel wewnątrzspółnotowy (wprowadzane są prekursory kat.3, w postaci czystej aceton oraz aceton i toluen w postaci mieszaniny jako składniki rozpuszczalników).

W zakładach pracy na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie stosowane są wyłącznie prekursory narkotyków kategorii 3.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi/mutagennymi

Czynniki rakotwórcze ogółem występują w 17 zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono razem 14 kontroli w 13 obiektach, w ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi. W zakładach tych zatrudnionych w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym było 93 osoby.

W zakładach skontrolowanych występowały czynniki rakotwórcze i mutagenne takie jak:

- azbest – występuje w 2 zakładach pracy, narażone na kontakt z azbestem w roku 2019 były 2 osoby, 2 M (w tym przeszkolonych i przygotowanych do pracy 4 os.);

Łącznie w roku sprawozdawczym skontrolowano 2 zakłady, w tym:

- 1 zakład, który posiada pozwolenie na wykonywanie prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest (PKD 43.91 Z). W roku bieżącym nie wykonywano prac.

- 1 zakład - Firma transportująca wyroby zawierające azbest (PKD 38.11 Z) zajmują się zagospodarowywaniem odpadów przemysłowych. Zakład odbiera odpady od klientów.

W roku 2019r. zostało przetransportowanych 550kg azbestu do upoważnionego odbiorcy - EKO-MIX Wrocław, ul. Grabiszyńska 163.

Pracownicy (2 osoby) zostali przeszkoleni przez uprawnioną instytucję w zakresie przestrzegania zasad bhp i procedur dot. transportu wyrobów zawierających azbest.

Zaopatrywani są również w odpowiednie środki ochrony indywidualnej. W swojej pracy postępują zgodnie z opracowaną instrukcją bezpiecznego postępowania z azbestem.

Pracownicy narażeni na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy.

Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Założony jest także rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Przekazywana jest do WSSE w Opolu informacja o substancjach chemicznych, preparatach, czynnikach lub procesach

technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - według obowiązującego wzoru.

Łącznie w obiektach przeprowadzono 2 kontrole.

- pozostałości olejowe z odparafinowania rozpuszczalnikowego (ropa naftowa) wchodzących w skład Mieszanki gumowej EPDM 80 Z 1 PER – stosowana w 2 zakładach, praca w kontakcie 9 os.

Oba zakłady (PKD 22.19Z) zajmują się produkcją uszczelnień technicznych, wyrobów z gumy, wyrobów gumo-metalowych. Do celów produkcyjnych stosowana jest mieszanka gumowa, która została sklasyfikowana jako rakotwórcza kat. 1 B.

W pierwszym zakładzie w kontakcie z mieszaniną pracowała 1 osoba, natomiast w drugim – 8 osób. W 2019 roku sprawdzono w obu zakładach wykonanie decyzji dot. przesłania właściwemu PWIS Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – według obowiązującego wzoru. Decyzje wykonano. Od bieżącego roku nie stosuje się już w działalności rakotwórczego wyrobu. Łącznie w dwóch obiektach przeprowadzono 2 kontrole.

- formaldehyd – występuje w 1 zakładzie, praca w kontakcie 36 os.: 21 M, 15 K

Substancja ta występuje w obiekcie zajmującym się produkcją elektroniki i elektrotechniki, sterowników i zintegrowanych rozwiązań dla produktów AGD (PKD 27.51 Z), przy obsłudze pieców lutowniczych, które są normalnie hermetycznie zamknięte. Jednak w czasie awarii, niektóre płytki spadają do strefy grzałek i ulegają spaleni. Płytki takie muszą zostać usunięte przez pracownika – trwa to około 5 minut. Przypadek taki może wystąpić w sytuacjach awaryjnych np. przy zablokowaniu lub złym ustawieniu transportów. W czasie takiej awarii zostały wykonane pomiary. Pomiary wykonano przy pracowniku wykonującym tę czynność, przy stanowisku EBSO – kontroli płytek oraz przy stanowisku pakowania linii testowej około 10 m od stanowiska EBSO, a także w różnych punktach Hali produkcyjnej. Pomiar wykonywano przez 30 min. i przez 60 min., a samo wyciąganie płytek trwało 5 min. Stwierdzono stężenia formaldehydu na poziomie od 0,1 do 0,5 NDS (0,11 – 0,13 mg/m³) oraz przy wyniku badań chwilowych od 0,1 do 0,5 NDSch (0,21 – 0,26 mg/m³) przy wyciąganiu płytek. Na hali produkcyjnej w czasie awarii i bezpośrednio po, stężenia formaldehydu wynosiły od 0,05 do 0,12 NDSch (0,039 – 0,092 mg/m³). Inne badane substancje były poniżej oznaczalności metody.

Nie przesłano właściwemu PWIS Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – według obowiązującego wzoru.

W obiekcie wydano decyzję administracyjną (1 nakaz dot. czynnika rakotwórczego).

Łącznie w obiekcie przeprowadzono 2 kontrole dot. czynnika rakotwórczego, w tym 1 sprawdzająca.

- chlorek winylu - występuje w 1 zakładzie, praca w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym - 1 osoba, 1 M;

Zakład stosujący chlorek winylu zajmuje się produkcją mebli szpitalnych (PKD 32.50 Z). Substancja ta wchodzi w skład tworzywa sztucznego, które wykorzystywane jest w pracach tapicerskich. Tworzywo w formie taśmy cięte jest na paski, które następnie są zgrzewane. W pracy tej uczestniczy jedna osoba, wg oświadczenia zakładu paski są cięte raz w roku, ilość ta wystarcza do zapewnienia rocznej pracy tapicerni. Na stanowisku w latach poprzednich były wykonywane pomiary czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy, wynik w normie (poniżej 0,1 NDS) – poniżej oznaczalności metody.

Pracodawca dokumentuje ocenę ryzyka zawodowego, a także prowadzi rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Prowadzony jest także rejestr pracowników narażonych na działanie substancji, preparatów, czynników lub procesów

technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Wysyłana jest również co roku informacja do WSSE w Opolu o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru.

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę.

- prace związane z narażeniem na pył drewna twardego – obróbka drewna dębowego – czynnik występował w 1 zakładzie, w 2019 r. pracowało w kontakcie z tym czynnikiem 5 os., (M) praca wykonywana była przez 6 dni po 4 godz. dziennie.

Zakład w którym występuje kontakt z pyłami drewna twardego zajmują się produkcją mebli biurowych, m.in. stoły, komody itp. (PKD 31.01 Z). Meble robione są głównie z płyt wiórowych, MDF, laminatu. Zdarza się jednak, iż klienci zamawiają meble z drewna, w tym bukowego lub dębowego (drewna twarde). Potencjalnie przy wykonywaniu większych zleceń w kontakcie z tym pyłem może pracować 72 os.

Pracownicy w czasie obróbki drewna twardego stosują maseczki p. pyłowe, jednorazowe. Wykonane na stanowiskach pracy pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm stężenia pyłu. Na stanowiskach pracy stwierdzono stężenie pyłu na poziomie od 0,5 do 1 NDS (1,04 – 2,95 mg/m³).

Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Jednakże nie zaprowadził rejestru pracowników narażonych na działanie procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym oraz nie przekazywał właściwemu PWIS informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - według obowiązującego wzoru.

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę. Wydano również decyzje zawierającą dwa nakazy dot. czynnika rakotwórczego).

- fenoloftaleina – występuje w 1 zakładzie, praca w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym – 6 os. (5K i 1 M);

Fenoloftaleina stosowana jest jako odczynnik w laboratorium zakładu produkującego lody (PKD 10.52 Z).

Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Prowadzony jest również rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Pracownicy zaopatrywani są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej (fartuchy, rękawiczki, okulary ochronne).

Podmiot przekazuje do OPWIS informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

- chromian potasu – występuje w 1 zakładzie, praca w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym - 5 os.(5M);

Chromian potasu stosowany jest jako odczynnik w laboratorium na podczyszczalni ścieków zakładu produkującego lody (PKD 10.52 Z). Operatorzy podczyszczalni przy oznaczaniu ChZT ścieków stosują test kuwetowy metoda: fotometryczna 500-10000 mg/l Spectroquant®, w którego składzie jest omawiana substancja. Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W prowadzonym rejestrze pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub

mutagennym uwzględniono pracowników, pracujących w kontakcie z chromianem potasu.

Podmiot przekazuje do OPWIS informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

- benzyna niskowrząca niespecyfikowana – występuje w 4 skontrolowanych zakładach pracy, praca w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym - 25 osób, w tym 16K, 9M.

Zakłady, w których występuje narażenie na benzynę niskowrząca niespecyfikowaną to stacje benzynowe (PKD 47.30 Z). Prowadzą one sprzedaż oleju napędowego, benzyny bezołowiowej, które są mieszaninami posiadającymi w składzie substancje o działaniu rakotwórczym (Carc. kat. 1B, 2) i mutagennym (Muta. 1B). Do głównych zadań zatrudnionych pracowników należy nadzorowanie i przyjmowanie należności klientów za zakupione paliwo. Jednakże pracownicy w razie konieczności obsługują klientów, tankując im pojazdy. Obiekty są w pełni zhermetyzowane. Na podstawie przeprowadzonych kontroli w zakładach stwierdzono, iż w 1 zakładzie, że nie jest prowadzony rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W 2 zakładach nie przesłano również informacji Opolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz właściwemu Okręgowemu Inspektorowi Pracy o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według obowiązującego wzoru.

W 2 obiektach wydano decyzję administracyjną (3 nakazy dot. czynnika rakotwórczego).

Łącznie w zakładach przeprowadzono 4 kontrole dot. czynnika rakotwórczego.

- promieniowanie jonizujące – występuje w 1 zakładzie, praca w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym - 4 osoby (3K, 1 M);

Promieniowanie jonizujące występuje w pracowni tomografii komputerowej (PKD 86.22 Z).

Pracownicy narażeni na czynnik rakotwórczy i mutagenny to 2 techników radiologów, 2 pielęgniarki.

W roku bieżącym przeprowadzono kontrole sprawdzającą wykonanie 2 nakazów decyzji dot. uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego o informacje dot. czynnika rakotwórczego oraz zapoznania z jej treścią pracowników. Decyzja została wykonana.

Chorób zawodowych w 2019 r. nie stwierdzono. Podejrzenia chorób związanych z wykonywaną pracą i kontaktem z tym czynnikiem nie były zgłaszane.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W zakładach, w których występują czynniki biologiczne w 2019r. przeprowadzono 19 kontroli, w 17 obiektach w zakresie występowania w środowisku szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Większość osób narażona jest na potencjalny kontakt z czynnikami szkodliwymi 2 grupy zagrożenia. Grupa 3 potencjalnie może występować w zakładach służby zdrowia oraz u pracowników służb leśnych, sektora komunalnego. Są to przede wszystkim wirusy, bakterie, grzyby, riketsje, pierwotniaki, substancje wytwarzane przez makro- i mikroorganizmy.

Pracownicy są narażeni w sposób ciągły i regularny. Pracownicy są zaopatrzeni w ochrony osobiste i odzież roboczą, stosują sprzęt jednorazowy i rękawice gumowe jednorazowe. Na stanowiskach pracy znajdują się instrukcje bezpiecznego postępowania z materiałem biologicznym. We wszystkich kontrolowanych w 2019 r. zakładach pracy prowadzone są rejestry prac narażających na czynniki biologiczne, oraz pracowników narażonych na działanie tych czynników. Dokonywana jest także w większości ocena ryzyka zawodowego uwzględniająca informacje o szkodliwych czynnikach biologicznych. W przypadku dwóch zakładów należących

do sektora rolnego oraz jednego reprezentującego przemysł meblarski, nie zamieszczono szkodliwych czynników biologicznych w ocenie ryzyka zawodowego.

Czynniki biologiczne potencjalnie występują w 124 zakładach pracy objętych nadzorem sanitarnym przez Oddział Higieny Pracy. Potencjalnie we wszystkich zakładach narażenie na czynniki biologiczne występuje u 1976 osób.

Łącznie w 2019 r., w kontrolowanych zakładach potencjalne narażenie na czynniki biologiczne występuje u 557 osób, w tym gr. 2 – 557osoby, gr.3 - 155 osób.

Po przeprowadzonych kontrolach w 2019 roku nie wydawano decyzji administracyjnych dot. nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi:

W trzech zakładach należących do PKD 01.30Z (gospodarstwo rolnicze), PKD 10.91Z (przetwórstwo rolnicze) i PKD 31.01Z (przemysł meblarski) wydano w zakresie oceny ryzyka zawodowego 3 nakazy dot. braku oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych.

W 2019 stwierdzono 1 chorobę zawodową związaną z występowaniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy (borelioza u rolnika indywidualnego).

W roku sprawozdawczym kontrole wykazały, iż w większości zakłady spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy:

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy przeprowadzono wizytacje u 6 rolników indywidualnych i wypełniono ankiety dot. wizytacji w gospodarstwach rolników indywidualnych.

W czasie przeprowadzanych wizytacji u rolników indywidualnych zwracano uwagę na niebezpieczeństwa związane z pracą dzieci w rolnictwie, usuwaniem starych pokryć dachowych z płyt eternitowych zawierających azbest, ze złym stanem instalacji elektrycznych i brakiem zabezpieczeń i ochron osobistych oraz na zasady bezpiecznej i higienicznej pracy przy pracach jw.

Wizytowane gospodarstwa w większości charakteryzowały się dobrym stanem technicznym obiektów budowlanych i instalacji elektrycznych. Pokrycia dachów na pomieszczeniach gospodarczych (stodoła, szopa i garaż) z płyt eternitowych (o łącznej powierzchni 190 m²) stwierdzono w trzech gospodarstwach. W jednym gospodarstwie stwierdzono zły stan techniczny budynków gospodarczych - budynki wymagające remontu, przeciekający dach, instalacja elektryczna wymagająca wymiany.

Maszyny i urządzenia w większości są w dobrym stanie. Jednakże niektóre z nich są już technologicznie przestarzałe, w jednym przypadku stwierdzono brak szyb w kabinie ciągnika, a w jednym brak niektórych osłon przy maszynach rolniczych – maszyny stare. Rolnicy w większości deklarują, iż na bieżąco wykonywane są konserwacje i naprawy zarówno maszyn jak i osłon.

W jednym przypadku stwierdzono brak odzieży ochronnej przy wykonywaniu zabiegów chemizacyjnych. W większości wizytowanych gospodarstw zabiegi chemizacyjne wykonywane są przez firmy zewnętrzne.

Dzieci do lat 15 na ogół nie uczestniczą przy pracach na gospodarstwie, w szczególności tych, które związane są z obsługą maszyn rolniczych, stwierdzono w dwóch gospodarstwach, że pomagają przy ręcznym zbiorze ziemniaków i buraków, karmieniu drobiu oraz przy pracach porządkowych.

Współpraca ze służbą Medycyny Pracy – Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie –Koźlu oraz Instytutami Medycyny Pracy:

Przeprowadzono 10 ocen narażenia zawodowego w środowisku pracy związanych z podejrzeniem choroby zawodowej.

Współuczestniczenie w ocenie stanowisk pracy w zakładzie produkcyjnym, pod kątem ergonomii i monotypii pracy przez lekarza medycyny pracy (Enel-Med. Wrocław) z udziałem służb BHP, Zakładowych Społecznych Inspektorów Pracy i przedstawicieli działu technologii.

Współpraca z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

Pomiędzy PIS woj. opolskiego i jednostkami PIS działającymi na obszarze naszego województwa i na obszarach innych województw, głównie w ramach nadzoru nad chemikaliami (nieprawidłowości w kartach charakterystyki i oznakowaniu niebezpiecznych substancji lub mieszanin, produktów biobójczych, wprowadzanych do obrotu przez podmioty podlegające ich nadzorowi). Informacje w tym przedmiocie, uzyskane w ramach kontroli prowadzonych przekazano Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym w:

- Warszawie, Łodzi, Wrocławiu, Świdnicy, Poznaniu, Poddębicach, Bydgoszczy, Lublinie, Gliwicach.

Inne jednostki

Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych:

Prowadzono współpracę z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie, ul. Żąbkowska 41, 03-736 Warszawa. Przeprowadzono rozmowy telefonicznych w związku z koniecznością wyjaśnienia wątpliwości dot. wprowadzanych do obrotu produktów biobójczych.

Promocja zdrowia w zakresie higieny pracy

W ramach promocji zdrowia w nadzorowanych zakładach pracy, podczas kontroli udzielano wskazówek i informacji dot. zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Szczególnie w przypadku występowania w zakładach szkodliwych czynników chemicznych.

Podczas kontroli w dalszym ciągu zwracano uwagę pracodawców na posiadanie aktualnych kart charakterystyki. Omawiano również jak mogą wykorzystać informacje zawarte w kartach m.in. do sporządzania instrukcji stanowiskowych, magazynowania substancji i ich mieszanin oraz do odpowiedniego doboru środków ochrony indywidualnej.

Zwracano także uwagę na przeprowadzanie przez pracodawców dokładnej identyfikacji ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie zagrożenia występujące na danych stanowiskach pracy, gdyż wciąż zdarzają się przypadki pomijania niektórych z nich. Pracodawcy pouczeni są, iż prawidłowo przeprowadzona ocena ryzyka zawodowego pracowników prowadzi do lepszej świadomości zatrudnionych osób, poprawy warunków pracy i zachowania większej ostrożności przy pracach niebezpiecznych. Przypominano również, iż właściciele mają obowiązek cały czas kontrolować ryzyko występujące w środowisku pracy, a w szczególności minimalizować je.

W dalszym ciągu zwracano także uwagę na zasadność stosowania ochron osobistych, które mają być adekwatne do występującego zagrożenia i mają zapewnić ochronę pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości.

W zakładzie pracy, w którym wystąpiły choroby zawodowe zespołu cieśni nadgarstka przekazano Broszury ZUS dot. Zespołu cieśni nadgarstka.

W siedzibie Stacji udzielano informacji osobom zainteresowanym na temat czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, oraz chorób zawodowych.

Na stronie internetowej PSSE, w aktualnościach, znajdowały się informacje dot. „Promocji Zdrowia”:

- Kampania na lata 2018-2019 „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy: substancje niebezpieczne pod kontrolą”,
- Kampania informacyjna Biura ds. Substancji Chemicznych ”Trzymaj kapsułki poza zasięgiem dzieci”,
- Kampania informacyjna Biura ds. Substancji Chemicznych ”Zadbaj o bezpieczeństwo swoje i bliskich. Spójrz na etykietę”,
- Informacyjna Kampania społeczna 2019 - Moda na bezpieczeństwo,
- Chemikalia w naszym życiu, linki do materiałów informacyjnych dot. zawartości etykiety, piktogramy na etykiecie - wymagania CLP,
- link do poradnika Europejskiej Agencji Chemikaliów, dla MŚP, który zawiera praktyczne informacje oraz wyjaśnia rolę przedsiębiorstwa i jego obowiązki na mocy rozporządzeń REACH, CLP i BPR,
- informacja o znajdujących się na stronie Europejskiej Agencji Chemikaliów poradnikach dotyczących rejestracji, sporządzania kart charakterystyki oraz dla dalszych użytkowników. Poradniki dostępne w języku polskim:
Poradnik dotyczący sporządzania kart charakterystyki, Poradnik dla dalszych użytkowników, Poradnik bezpieczeństwo chemiczne w twojej firmie.
Oraz o innych poradnikach, które można znaleźć na stronach ECHA:
Poradnik dotyczący rozporządzenia REACH, Poradnik dotyczący rozporządzenia CLP, Poradnik dotyczący produktów biobójczych, Arkusz informacyjny z poradami, Poradnik praktyczny
- informacja o kolejnej edycji nagrody GIP im. Haliny Krahelskiej,
- Informacja nt. azbestu – ulotka informacyjna „Azbest – zagrożenie dla Ciebie, Twoich bliskich i otoczenia”, informacja o usuwaniu azbestu – baza azbestowa,
- Komary - Co warto wiedzieć w walce z nimi,
- Profilaktyka Boreliozy i innych chorób przenoszonych przez kleszcze jako chorób zawodowych.

Zamieszczono również: Komunikaty Międzyresortowej Komisji do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy.

w zakresie higieny dzieci i młodzieży

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Namysłowie w roku 2019 nadzorowała łącznie 63 placówki nauczania i wychowania, w tym 3 żłobki, 19 przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego, 17 szkół podstawowych oraz 6 zespołów szkolno-przedszkolnych.

Wszystkie placówki w roku 2019 zostały skontrolowane, kontroli poddano również placówki wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, który był prowadzony na terenie powiatu namysłowskiego. W celu poprawy warunków środowiska placówek nauczania i wychowania przeprowadzono badania w zakresie; dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci, obciążenia uczniów ciężarami tornistrów szkolnych oraz analizy rozkładów zajęć lekcyjnych oraz sprawowano nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi gabinetów profilaktycznych i pomocy przedlekarskiej w szkołach.

Prowadzono działania związane z wszawicą – tak jak w roku poprzednim, również w 2019r. stwierdzano w placówkach szkolnych przypadki wszawicy. Były to przypadki zgłoszone przez rodziców do nauczycieli, także stwierdzane przez wychowawców. Otrzymano również interwencję anonimową informującą o zagrożeniu uczniów wszawicą w szkole podstawowej Namysłowie. W trakcie kontroli placówek przeprowadzano rozmowy z pracownikami placówek oświatowych

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

na temat wszawicy, przekazując niezbędne informacje nt. zapobiegania i walki z wszawicą. Wszyscy są dobrze przygotowani do tego tematu, a zdecydowana większość rodziców/opiekunów nie robiła problemu z przeprowadzanych w placówkach przez pielęgniarki „kontroli” czystości włosów.

Realizacja zadań w zakresie nadzoru sanitarnego w 2019 r. w porównaniu do lat ubiegłych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2019r.	2018r.	2017r.
Liczba nadzorowanych obiektów	83	74	72
Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych	78	84	82
Liczba wykonanych pomiarów i badań	94	98	62

Nadzorem sanitarnym w 2019 r. objęto również wypoczynek letni oraz zimowy dzieci i młodzieży. Wypoczynek prowadzony na terenie Powiatu Namysłów najczęściej w formie zajęć rekreacyjno-sportowych, bez noclegów przez 5 dni w tygodniu dla jednego turnusu:

Wyszczególnienie	2019r.	2018r.	2017r.
Liczba dzieci korzystających z wypoczynku.	248	201	238

Oceniając higienę nauczania i wychowania w placówkach przeprowadzano badania - zmierzono wzrost uczniów, sprawdzając dostosowanie mebli edukacyjnych do antropometrycznej budowy ciała ucznia:

- dostosowania stolików i krzesełek do wzrostu dzieci – badaniem objęto 5 przedszkoli, 4 szkoły podstawowe . Wyniki badań przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	2019r.	2018r.	2017r.
Liczba przebadanych dzieci	416	291	326
Liczba wykonanych pomiarów	1248	873	978
Liczba stwierdzonych nieprawidłowości	29	2	4

Uczniowie korzystają z zestawów mebli, które w większości są dostosowane do antropometrycznych wymiarów ciała ucznia, meble są zestawione z obowiązującą normą. W szkołach najczęściej jest system gabinetowy, klasy zmieniają sale zajęć po każdej lekcji (nie dotyczy to nauczania wczesnoszkolnego), dlatego pojawiają się nieprawidłowości w dostosowaniu mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów. Wydano wystąpienia dla Dyrektorów placówek oraz do Organów prowadzących.

W związku z niekorzystnymi statystykami w zakresie liczby wad postawy u dzieci w wieku szkolnym podejmowane są różnego rodzaju działania zapobiegawcze, w tym również pomiary związane z obciążeniem ucznia szkolnym tornistrem. W 2019 r. prowadzono badanie uczniów (waga) pod kątem obciążenia uczniów tornistrami/plecakami, w tym celu uczniowie zostali zważeni, zważono również ich tornistry.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

Wyniki badań przedstawiono w tabeli poniżej:

Rok	Liczba placówek poddanych badaniu	Liczba uczniów objętych badaniem	Liczba uczniów z tornistrami do 10% / ilość procentowa	Liczba uczniów z tornistrami do 15% / ilość procentowa	Liczba uczniów z tornistrami powyżej 15% / ilość procentowa
2019	4	376	144/38,29%	168/44,68%	64/17,02%
2018	3	485	199/41,03 %	226/46,60 %	60/12,37 %
2017	Nie prowadzono działań	-	-	-	-

Z przedstawionej tabeli wynika, że w dalszym ciągu do szkoły uczniowie przynoszą tornistry o wadze powyżej 15 % wagi ciała ucznia. Porównując wyniki badań z 2018 roku, stwierdza się procentowy wzrost nieprawidłowej wagi tornistra w stosunku do wagi ucznia – uczniowie przynoszą do szkoły za ciężkie tornistry. Często w uczniowskich tornistrach znajdują się rzeczy zbędne, ciężkie zeszyty w twardych okładkach, gry, itp. Ponadnormatywne tornistry najczęściej przynoszą uczniowie klas IV i powyżej, różnorodność przedmiotów, wymaganie dodatkowych pozycji książkowych, np. ćwiczeń, mają wpływ na wagę tornistra. Powodem może być także brak indywidualnych szafek zamykanych dla uczniów klas starszych.

Do każdej placówki wystosowano wystąpienia ze szczegółowym opisem nieprawidłowości z zaleceniami włączenia działań naprawczych, pouczeniem o prawidłowym pakowaniu tornistra szkolnego.

- rozkłady zajęć lekcyjnych – 8 placówek szkolnych,

Wyszczególnienie	2019r.	2018r.	2017r.
Liczba ocenionych oddziałów	38	30	57
Liczba stwierdzonych nieprawidłowości	21	9	22

NAJCZĘŚCIEJ STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI: przerwy 5 minutowe, rozpoczynanie zajęć przed godziną 8,00, różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosi 2 godziny i więcej, w rozkładzie zajęć lekcyjnych występują zdwojenia wychowania fizycznego, zróżnicowana jest liczba lekcji w ciągu dnia (6,7,8 lekcji), zdarza się, że niektóre klasy w swoim rozkładzie zajęć mają lekcje (jedna po drugiej) wymagające zwiększonego wysiłku umysłowego – chemia, matematyka, j. angielski, fizyka, j. niemiecki, często pierwsze lub ostatnie przerwy(po 7 i 8) lekcji mają 5 minut , co jest bardzo uciążliwe i męczące dla uczniów.

Skargi i wnioski

W 2019 r. wpłynęły dwa anonimowe wnioski dotyczące interwencji :

- w sprawie wysokich temperatur w Żłobku przy ul. Reymonta - potwierdzona - została przeprowadzona kontrola placówki – temperatury w żłobku w chwili kontroli wahały się od 27

do 29 ° C. Przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Żłobka oraz zastępcą Burmistrza – uzyskano informację, że złożono zamówienie na klimatyzatory do sal żłobkowych. Urządzenia zostały zamontowane w okresie przed wakacyjnym.

- w sprawie wszawicy w szkole - przeprowadzono rozmowę z dyrekcją szkoły, która potwierdziła istnienie problemu, także działania z tym związane. Temat jest trudny do opanowania, dzięki niektórym rodzicom dzieci. Pozostawiono materiały edukacyjne, udzielono instruktażu nt. postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy oraz zapobiegania.

Działalność kontrolno-represyjna:

W 2019 r. nałożono **18** decyzji administracyjnych, w tym **4 płatnicze**. Najczęściej z powodu występujących braków finansowych, przedłużono wykonanie 5 decyzji na rok następny. Decyzje nałożone w 2019 r. dotyczyły stanu sanitarno-higienicznego sal zajęć lekcyjnych, toalet szkolnych i przedszkolnych, pomieszczeń sal gimnastycznych, zlej nawierzchni szkolnych podwórek i ogrodzenia placówki szkolnej. Niektóre placówki szkolne wymagają gruntowniejszych remontów, częściowe usunięcie usterki jest niewystarczające.

Wszystkie budynki mają również doprowadzoną bieżącą wodę z wodociągów publicznych.

Natomiast odpływ nieczystości płynnych kanalizacją krytą do sieci centralnej lub do zbiorników bezodpływowych. Część placówek szkolnych wciąż korzysta z kanalizacji miejscowych – szamba wybierane (5 przedszkoli, 7 szkół podstawowych, 1 zespół, 2 placówki z pobytem całodobowym - ośrodek wychowawczy OHP oraz młodzieżowy ośrodek wychowawczy, 1 świetlica), razem 18 placówek nauczania i wychowania, które to zbiorniki znajdują się na terenie placówki, wybierane systematycznie.

Autobusy szkolne bez większych problemów dowożą uczniów oraz dzieci przedszkolne do placówek. Jednakże zsynchronizowany rozkład jazdy dla wszystkich placówek wpływa na:

- pięciominutowe przerwy w rozkładzie zajęć lekcyjnych – zaleca się przerwy nie krótsze niż 10 minut,
- brak możliwości korzystania przez uczniów dojeżdżających z placówki szkolnej w godzinach popołudniowych i dniach wolnych od nauki, brak możliwości korzystania z boisk szkolnych w godzinach popołudniowych dla tych uczniów,
- zajęcia w niektórych szkołach rozpoczynają się przed godziną 8.00.

Najczęstsze uchybienia stwierdzane w czasie kontroli placówek wychowania i nauczania to :

- przerwy **5** minutowe pomiędzy lekcjami,
- brak szatni w szkole - możliwości zmiany obuwia zimowego, pozostawienia odzieży wierzchniej,
- zła sprawność techniczna szkolnych sanitariatów, niesprawną armaturą, przeciekające urządzenia, brak drzwi lub zniszczone drzwi wejściowe do kabin sanitarnych,
- wszawica w placówkach - trudny temat dla szkoły jak również dla rodziców/opiekunów, pomimo prowadzonej profilaktyki,
- brak opieki pielęgniarskiej w przedszkolach.

Promocja zdrowia w powiecie namysłowskim

W roku 2019 programy promocji zdrowia realizowane były zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, ze szczególnym uwzględnieniem **Hasła Roku „Zdrowie dla Wszystkich”**.

W 2019 roku główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności i dotyczyły:

- koordynowania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim oraz przedsięwzięć oświatowo - zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji
- wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizowanie szkoleń i porad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu,

Działania skierowane były do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, pracowników zakładów pracy oraz społeczności lokalnej.

W wyniku działań oświatowo - zdrowotnych wszelkimi formami działalności objęto 6152 mieszkańców powiatu.

1. Program dotyczący diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

„Trzymaj Formę!” – program krajowy

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program realizowany jest metodą projektu.

W programie brało udział 1316 uczniów i 428 rodziców z 10 szkół na terenie powiatu .

2. Profilaktyka antytytoniowa. Krajowy program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Główne cele programu to:

- wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy,
- zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.
- W VI edycji programu uczestniczyło przedszkoli, **Liczba dzieci oraz rodziców uczestniczących w realizacji działań programu ogółem 665.**

3. Profilaktyka antytytoniowa. Krajowy program edukacyjny dla uczniów klas IV szkół podstawowych pt: " Bieg po zdrowie"

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Liczba uczniów oraz rodziców uczestniczących w realizacji programu ogółem :153.

4. Program edukacyjny w zakresie profilaktyki zakażeń HBV i HCV

Program edukacyjny przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych jest odpowiedzią na wciąż pojawiające się przypadki zakażeń HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy, pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia, podejmowanie działań profilaktycznych a także umożliwiającej rozpoznanie zakażenia i przez to zapobieganie dalszemu rozprzestrzenianiu się.

Kształtowanie zachowań zdrowotnych również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Edukacją objęto 321 uczniów szkół średnich. Do realizacji programu przystąpiły 3 szkoły średnie.

5. Program edukacyjny dotyczący profilaktyki czerniaka dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest zwiększanie świadomości na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry.

Edukacją zostało objętych 296 uczniów - I edycję w powiecie realizowały 3 szkoły ponadgimnazjalne.

6. Profilaktyka HIV/AIDS. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV W ramach programu zrealizowano „Obchody Światowego Dnia AIDS (1 grudnia).

Kampanie inicjowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS (jeśli były realizowane)

„Mam czas rozmawiać (#mamczasrozmawiać)” - ogólnopolska kampania społeczna o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym (2017/2018). W związku z kampanią odbyło się spotkanie edukacyjne dla młodzieży ZOHP w Namysławie. Uczestniczyło w nim 25 osób. Prelekcja wraz z prezentacją multimedialną dostarczyła ogólnych informacji na temat HIV/AIDS oraz sytuacji epidemiologicznej zakażeń HIV i zachorowań na AIDS. Uczestnicy spotkania wzięli udział w quizie wiedzy na temat HIV/AIDS. Uczestnikom spotkania przekazano gadżety kampanijne.

Coś was łączy? Zrób test na HIV” – kontynuacja kampanii promującej badania w kierunku zakażenia HIV (od 2015/2016).

Kontynuowano współpracę ze służbą zdrowia: Poradnią dla Kobiet, Oddziałem Ginekologiczno-Położniczym, prywatnymi gabinetami ginekologicznymi (5 placówek). Prowadzona była dystrybucja materiałów wydawniczych (plakaty i ulotki) zachęcających do badań w kierunku zakażenia HIV).

„**Jeden Test. Dwa życia**” - kontynuacja ogólnopolskiej kampanii społecznej promującej badania w kierunku zakażenia HIV wśród kobiet w ciąży i kobiet planujących ciążę (od 2014/2015). Prowadzono dystrybucję ulotek do poradni i gabinetów ginekologicznych oraz Szpitala Powiatowego w Namysławie Oddział Ginekologiczno-Położniczy (6 placówek). Działania prowadzone były zgodnie z celem kampanii czyli zachęcania młodych kobiet, przyszłych matek do wykonania testu w kierunku HIV poprzez rozmowy indywidualne prowadzone przez lekarzy i pielęgniarki oraz rozdawnictwo ulotek.

Ponadto z informacji otrzymanej od pedagogów w 3 szkołach podstawowych i 2 średnich przeprowadzono zajęcia edukacyjne z zakresu HIV/AIDS – **dla 315 uczniów.**

4 placówki Służby Zdrowia zrobiły ekspozycje wizualną.

- Odbiorcy edukacji pośredniej - informacja w TV Kablowej VECTRA. Nawiązano współpracę z służbą zdrowia (Poradnia dla Kobiet, Oddział Ginekologiczno - Położniczy, prywatne gabinety ginekologiczno-położnicze). Przeprowadzono 3 narady indywidualne z realizatorami kampanii (pielęgniarki-położne). Rozdano 800 ulotek, 10 plakatów (małe i duże).

7. Kampania zdrowotna wojewódzka pt. „Bezpieczne wakacje”

Celem programu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach wypoczynku letniego na terenie województwa opolskiego. Kampania skierowana była do organizatorów wypoczynku letniego, kierowników, wychowawców i pielęgniarek zatrudnionych w placówkach wypoczynku letniego oraz społeczności lokalnej.

Zasięg interwencji nieprogramowej

- c) edukacja pośrednia poprzez rozdawnictwo ulotek na temat zatruc pokarmowych, zatruc grzybami ok. 1000 osób.

8. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Wspólnie z prac. opracowano prezentacje multimedialną. Pracownik ds. OPZ wypożyczył nieodpłatnie z Zespołu Szkół Rolniczych w Namysłowie FANTOMA, który został wykorzystany podczas prelekcji dla uczniów w 7 szkołach na terenie powiatu. Podczas zajęć wyedukowano 220 uczniów. Działania edukacyjne odbywały się w miesiącach: marzec, maj, czerwiec 2019 r.

9. Program edukacyjny pt. "Ars, czyli jak dbać o miłość"- opracowano prezentacje multimedialna oraz przeprowadzono prelekcje w szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych na temat profilaktyki uzależnień - w zajęciach edukacyjnych wzięło - 530 uczniów.

10. Edukacja prozdrowotna wśród społeczeństwa dotyczyła :

- prawidłowego żywienia – 278 osób,
- „STOP DOPALACZOM ” wśród młodzieży oraz rodziców - 215 osoby,
- cyklu prelekcji połączonych z pokazem multimedialnym na temat: uzależnień, palenia tytoniu, alkoholizmu, wad postawy, higieny osobistej, profilaktyki grypy, wszawicy, zatruc grzybami, zatruc pokarmowych – 1325 osób,

w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2019 r. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na terenie powiatu namysłowskiego wykonywał zadania w szczególności polegające na:

- przeprowadzaniu oględzin obiektów budowlanych, na wniosek inwestorów w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- przeprowadzaniu oględzin punktów aptecznych i działów farmacji szpitalnej w oparciu o Prawo Farmaceutyczne;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, a w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia takiej oceny: co do zakresu raportu oddziaływania inwestycji na środowisko;
- wydawaniu opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- wydawaniu opinii sanitarnych do projektów planów zagospodarowania przestrzennego gmin i do projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgadnianiu potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO

oddziaływania na środowisko oraz sporządzaniu odpowiedzi z uwagami do zawiadomień o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gmin powiatu namysłowskiego.

W roku 2019 w ramach działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Namysławie, rozpatrzono ogółem **161** różnego rodzaju wniosków, podań i spraw. Wydano **61** uzgodnień i opinii sanitarnych, w tym:

1. uzgodniono pozytywnie **6** dokumentacji projektowych;
2. wydano **14** opinii sanitarnych w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w tym 1 stwierdzającą potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określającą zakres raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko i 13 opinii proponujących odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
3. wydano **1** pozytywną opinię przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia;
4. przeprowadzono **13** oględzin w związku z dopuszczeniem obiektów budowlanych do użytkowania (4 obiekty handlowo – usługowe, 2 obiekty opiekuńczo-usługowe, 2 świetlice wiejskie, 1 zakład gospodarowania odpadami, 1 żłobek, 1 przystanek autobusowy z węzłem przesiadkowym, 1 obiekt administracyjny, 1 budynek produkcyjny). W stosunku do **8** obiektów budowlanych nie zgłoszono sprzeciwu i uwag zgodnie z art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.);
5. wydano **7** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
6. wydano **4** opinie dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości położonych na terenie gminy Namysłów i Pokój;
7. wydano **1** opinię dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Wilków
8. udzielono **7** odpowiedzi w innych sprawach: w tym 6 odpowiedzi z uwagami do zawiadomień o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości położonych na terenie gminy Wilków oraz 1 odpowiedź w sprawie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na budowie instalacji fotowoltaicznej zlokalizowanej na terenie gminy Pokój.

Wydano **21** decyzji płatniczych za ww. czynności wykonane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego w ramach prowadzonych postępowań w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, w szczególności zwracano uwagę na:

- zastosowanie w dokumentacji projektowej odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających negatywny wpływ obiektów na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi;
- wykonanie obiektów budowlanych zgodnie z dokumentacją projektową i obowiązującymi przepisami;
- właściwą gospodarkę odpadami oraz wodno-ściekową;
- zastosowanie odpowiednich metod zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko;
- przeznaczenie terenów - w ramach opiniowania studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planów zagospodarowania przestrzennego.

w zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych

Realizując zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie, w związku prowadzeniem nadzoru nad środkami zastępczymi, informuje iż prowadzone były comiesięczne sprawozdania z:

- bieżącego monitoringu działań w ramach prowadzonego nadzoru nad środkami zastępczymi,
- działań profilaktycznych oraz innych działań podejmowanych w związku z prowadzonym nadzorem nad środkami zastępczymi,
- wykazu decyzji, o których mowa w art. 27c ust.1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2019 r. nie były prowadzone żadne postępowanie administracyjne w zakresie nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, w tym nowych substancji psychoaktywnych.

PODSUMOWANIE

Wszystkie działania i zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Namysłowie miały za zadanie ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Wyniki prowadzonego w 2019 r. nadzoru pozwalają na stwierdzenie, że stan sanitarny powiatu był dobry, a sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu namysłowskiego należy uznać za stabilną. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie spowodował zagrożenia zdrowia publicznego. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych wykazała, że prowadzone planowe działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli w zakresie zdrowia własnego jak i publicznego.